"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States .....
Canada and Mexico .....
Lithuania and other countries . . .
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose .....
Kanadoje ir Meksikoje .....
Lietuvoje ir kitur .. ..
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Published and distributed under permit No. 773, authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio, by order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No 11 | KAINA 5c | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, KOVO-MARCH 17, 1922 | METAI VII (VOL. VII)

Maskva Grasina Prošepanams Apsižiurėt

ČIČERIN PRANEŠA LENKAMS JOG RUSIJA NEPAISYS JŲ ATSITIKIME JEI KITOS ŠALIS PER LENKIJĄ RUSUS PULTŲ.

Suvienytos Valstijos Atsisakė Dalyvauti Genoa Konferencijon. Bolševikai irgi "Filosofuoja".

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Pereitos savaitės peržvalgoje Ohio valstijos industrijų pasirodė mažutės pagerėjimo žymės beveik per visas.

Plieno ir geležies pirkimas pusėtinai prasiplėtęs, puodininkystė pasiekė geriausio laipsnio ką pastaruose laikuose turėjo, gumo produktų, labiausia automobiliams ratų, pirkimas padidėjo ir pakilo ratų kainos; akivaizdoje grėsiančio angliakasių streiko padidėjo anglies reikalavimai, tuo pačiu pasidaugino prekinių gelžkelių veikimas, taipgi drąsinančios žinios ateina iš laukų darbų.

Youngstowno plieno ir geležies darbuose vasario mėn. algų išmokėta $110,000 daugiau negu buvo išmokėta sausyje.

Geležies produktų eksportavimas iš šios šalies nuolatos didėja.

Aangliakasių ginče su kompanijomis pietinės Ohio valstijos kasyklų operatoriai atsisakė sutikti ant Darbo Sekretoriaus paragimimo sueiti su dardarbininkais apsitarimui algų.

Kasyklų savininkai sako nepriešingi sueiti su pačių darbininkų atstovais, ne su unijomis, ir nenori kad pasitarimuose butų kalbama apie teisę pertikrinti darbininkus ar yra užsimokėję unijos duokles.

Minkštosios anglies kasėjų balsavimas streikuoti ar ne pasibaigė. Tuoj bus balsai suskaityta ir žinosime pasekmes.

Trijų kietosios anglies distriktų iš Pa. valstijos atstovai išvažiavo į New Yorką tartis su kasyklų savininkais apie algas.

Visi unijų vadai sako jog darbininkai griežtai laikysis savo, ir jeigu su kovo 31 diena, pasibaigus senam kontraktui, naujo nebus tinkamo paruošta visi išeis streikan.

Suv. Valstijų valdžia mažai turi vilties jog bus galima išvengt angliakasių streiko. Kasyklų savininkai visur atsisako tartis su angliakasių unija.

Bostono apielinkėj 44 čeverykų dirbtuvėse numažinta darbininkams algos. Paliečiama 21 tukstantis darbininkų.

Princeton, Ind., apkaltinta 14 angliakasių už riaušes ir išvijimą atgabentų streiklaužių užimti jų vietas pereitą vasarą.

Audėjų streike Nauj. Anglijoje pradėjo smarkiai agituoti komunistai platindami savo lapelius ir kurstydami žmones revoliucijai. Lapeliai pasirodė Lowell, Lawrence, Mass., Manchester ir Nashua, N. H., ir R. Island valstijos miesteliuose.

Crompton, R. I., audinyčia paskelbė pradėsianti dirbti ir šaukė darbininkus į darbą; bet nei vienas iš streikerių nėjo, delei ko dirbtuvė negalėjo pradėti veikti. Streikeriai saugoja dirbtuvės vartu. Vengiama riaušių ir betvarkių.

Valstijos taikymo taryba pertraukė Rhode Island audėjų ir streikerių nesutarimų lopymo darbą kada negalėjo prieiti prie jokių pasekmių.

Nauj. Anglijos streikerius vadovauja ir pasiryžus padėti laimėti Amerikos Darbo Federacija.

Visose Suv. Valstijose dirbančių skaičius palengva auga, — praneša paskiausios statistikos.

Glasgowe, Škotijoj, sugriuvo didžiausias kaminas ką žinoma buvęs prie dirbtuvės; griudamas užvirto ant septynių žmonių; keletas sužeista, pora užmušta.

Maskvos Persergėjimas Lenkams Gręsia Kare

Maskva, kovo 12 d. — Čičerin, Sovietų užrubežinių reikalų ministeris, savo notoje siųstoje Lenkijai reikalauja kad Lenkijoje butų išardyta visos "Baltosios" karinės organizacijos.

Jis persergsti jog atsitikime naujo atako ant Rusijos iš Lenkų žemės Rusija bus priversta nedaryti jokio skirtumo tarp reguliarės Lenkų kariumenės ir ginkluotų nereguliarių, nežiurint kokios tautybės ar uniformos.

Jo notoje išrodoma jog Gen. Petlura ir kiti renkiasi Lenkijoje pavasarį atakuot iRusiją, ir persergstima Lenkija jog tolimesnis peržengimas Rygos sutarties iššauks atnaujinimą karės tarp Rusijos ir Lenkijos.

Rusai Užrupino Santarvę

Paryžius. — Santarvė susirupinus sovietų atsakymu iš Maskvos reikale Genoa ekonominės konferencijos: atsakymo tonas yra toks netinkantis kitoms valstybėms jog joms rupi kaip bus galima elgtis konferencijoje kada jon atvyks Rusai su tokiu upu kaip jie dabar skelbia esą.

Kaip Francuzai supranta, sovietų atsakymas yra panašus: jų atstovai vyks su tikslu kalbėti apie viską kas jiems patiks, arba visai neims dalyvumo, tik žiurės ir klausysis ką kiti kalba.

Kįla didesni pageidavimai kad visi pirmlaikiniai tarimai prie Genoa konferencijos rengimo butų pavesta persvarstyti Tautų Sąjungai.

Abejojama ar konferencijoje dalyvaus Francuzijos premjeras kada Suv. Valstijos atsisakė dalyvauti.

Rusijos grąsinimai susilaikyti nuo dalyvavimo rodo tolimesnį mažinimą konferencijos svarbos, ir konferencija liks tik centralinės Europos klausimų svarstytoja.

* * *

Maskva. — Leninas pareiškė noro pats vykti į Genoą ir susitikti akis į akį su Anglijos premjeru Lloydu George.

Suv. Valstijos Nedalyvaus Konferencijoj

Washington. — Suv. Valstijos atsisakė dalyvauti ekonominėj Europos konferencijoj sumanytoj Anglijos, Francuzų ir Italijos valdžių. Ši valdžia numato konferenciją daugiau politiško pobudžio negu ekonominio turinio. Kadangi Vokietijos atlyginimų klausimas ir žemės karinių spėkų mažinimas neapimama Genoa konferencijos programe, Suv. Valstijos mano jog tų dalykų išlenkimas kurie yra tiesiog priežastimi ekonominio neramumo, joms negalima dalyvauti.

Savo atsakyme ant užkvietimo Suv. Valstijos Italijai praneša jog nedalyvauja todel kad nori pagelbėt Europos valstybėms susitvarkyti ir atgryžti į pirmkarinį padėjimą uoliu darbu savuose namuose, o ne žvalgymu užkariavimams. Jeigu butų imamasi kariumenių mažinimo ir pastangų atsistatymo tada kas kita.

BOSTONIEČIAI SUDĖJO $1,300 AUKŲ L. P. IŽDUI

So. Boston, Mass. — Trylika šimtų dolarių surinkta Bostone Natkevičiaus ir Zygelio prakalbose kovo 12 d. Paulauskas.

Lenkai Ima Lysti Toliau į Lietuvą

Washington, kovo 6 d. (Elta). — Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris Prof. Jurgutis kovo pradžioj pasiuntė Tautų Sąjungos Sekretoriui Drumond notą protestuodamas prieš Lenkų įsiveržimą neutralėn zonon.

Lenkų kareiviai sapiorai inėjo į neutralę zoną ir ėmė taisyti gelžkelį Varėnos-Rudiškių srityje. Lietuvos Vyriausybė žiuri į tai kaipo į nukreiptą į Lietuvą priešininkų žygį laužantį Lenkų iškilnius pažadus duotus Tautų Sąjungos Tarybai; ir kadangi tasai žygis gali iššaukti kraujo praliejimą todel Lietuvos Vyriausybė prašo Tautų Sąjungos Tarybos padaryti intakos į Lenkų vyriausybę kad juostos neutralumas butų užlaikoma ir kad minėtieji Lenkų neprietelingi žygiai butų sulaikyta.

Lietuvos Atstovybė tą pačią dieną pranešė kablegramo turinį Suv. Valstijų Valstybės Sekretoriui Hughes.

Nauja Klaipėdos Tautos Taryba

Washington, kovo 7 d. (Elta). — Klaipėdos Lietuviai išrinko naują Tautos Tarybą, sudarė savo direktoriatą, atšaukė savo atstovus iš Krašto Direktorijos ir priėmė protesto rezoliuciją prieš Arbeitsgemeinschafto veikimą. Tarp kitko rezoliucijoje sakoma: "Mes negalime ilgiau bepakęsti musų teisių susiaurinimo ir atsisakome toliau dalyvauti krašto valdyme."

Baltijos Valstybės Tarsis Apie Mažumų Teises

Washington, kovo 8 d. (Elta). — Greitai įvyks, dalyvaujant Tautų Sąjungos atstovui, Lietuvos, Latvijos ir Estijos konferencija tautinių mažumų teisėms nustatyti tuose kraštuose. Vieta konferencijai dar nepaskirta.

Atsisako su Lenkais Tartis ir Ligų Klausime

Washington, kovo 9 d. (Elta). — Lenkijos pakvietiman dalyvauti konferencijoje del epidemijų Lietuvos Ministeris Pirmininkas atsakė, kad Lietuva energingai kovoja su epidemijomis einančiomis iš Rusijos ir Vilnijos ir kad ji sustabdė gyvulių marą. Lenkijos pakvietimas induota Raudonajam Kryžiui. Lietuva sveikino Lenkijos koordinacijos principą, bet gi pareiškė jog ji negali dalyvauti konferencijoje nes Lenkija nepildo Suvalkų sutarties.

Kovo 13 d. pietinėse valstijose audrai užėjus užmušta 25 žm.

Missouri-Pacific gelžkelis pamė 1,100 darbininkų vagonų taisymo dirbtuvėn.

Netoli Union City, Ga., trukis nušoko nuo rėlių, 7 žmonės užmušta, 16 sužeista.

DIDIS STREIKAS PIETŲ AFRIKOJE

Johannesburg, Pietų Afrika. — Per keletą pastarų savaičių čia eina kasyklų darbininkų sukilimai ir streikai. Kova išsivystė didesne, ir pereitą subatą atsibuvo apie dvylikoj vietų mušiai darbininkų su policija. Delei cenzuros ir dalimai suardytų telegrafiškų susinešimų tikrų žinių negaunama. Vienok skaitoma į 700 žuvusių ir daugel šimtų sužeistų.

Vietomis kasėjai paėmė nelaisvėn atakuojančią kariumenę ir policiją. Kiek nuostolių darbininkai turėjo nežinoma.

Kovo 13 d. dviejose vietose kariumenė paėmė 1,500 revoliucijonierių. Iš orlaivių buvo mėtoma bombos į revoliucijonierių stovyklas kame jų daug užmušta ir sužeista; daugybė pasidavė.

Kaip gauta žinių, vietomis iš streikerių vadovų atimti dokumentai liudija jog iš užrubežių streikeriams priduota pinigų ir kurstoma "raudonoji revoliucija".

Pastarose dienose, privežus į mušių linijas daugiau kariumenės ir nuolat darant atakus iš orlaivių, laimėjimai virto kariumenės pusėje, sukilėliai visa linija traukiasi.

Pietų Afrikos Unija yra po Anglijos globa. Tenai randasi anglies, aukso ir deimantų kasyklos.

Albanijos Sostinė Revoliucijonierių Rankose

Revoliucijonieriai užėmė Albanijos sostinę Tirana. Valdininkams pasisekė pabėgti kitur. Sukilėlius vadovauja Zugliedi ir Ilsuddusek. Pabėgus Albanijos valdžia apsibuvo Elbassane, 64 mylios į pietus nuo Skutari.

Indijos Tautinis Vadas Gahndi Suimtas

Londonas. — Kovo 10 d. liko suimtas Indijos laisvės kovotojų vadas Mohandas K. Gahndi ir kaltinamas kurstymę žmonių prie sukilimų prieš Anglų valdžią.

Kiek pirmiau buvo išleista įsakymas Gahndi areštuoti, vienok po to jo apsiėjimai pasikeitė ir areštas atidėta.

Gahndi, Indijos tautinis vadas, yra pažymi figura "ramios revoliucijos" kuri sujudino Indijos imperijoje 313,000,000 gyventojų. Gahndi praminta filosofišku anarchistu, nauju Tolstojum.

Daugelyje vietų, atėjus žiniai apie vado suėmimą, Indijos gyventojai padarė naujus sukilimus. Visur panaudota kariumenė tvarkos įvedimui.

Krizis Anglijos Ministerijoje

Londonas. — Rezignavo Indijos kolonialis sekretorius Montagu. Lloyd George pereitą savaitę, po didelių neramumų ir vaidų, apleido Londoną ir išvyko į Valiją paišiui. Nuo karės laikų Anglijos valdžioj nėra buvę juodesnio krizio. Kiti kalbėjo jog Lloyd George galutinai atsisakęs nuo premjerystės ir išvažiavęs. Ta žinia nepatvirtinta.

Bruzdėjimas Kaukaze

"Golos Rossiji" skelbia jogei bado pasekmė Krime kasdien darosi aršesnė, daugelyj Krimo distriktų apsireiškė anarchija. Sebastopolyj ir kituose didesniuose Kaukazo miestuose sukilėliai-baduoliai ardė krautuves ir budinkus, nešė ką sugavo.

Kalifornijoj pereitą savaitę žemės drebėjimas sukratė didelę dalį Pacifiko pakraščio.

TRAGI-KOMEDIJA JURĖSE

Pereitą savaitę Atlantike nuskendo Norvegų prekinis laivas. Prieš skęstant jo bevielio telegrafo operatorius šaukėsi pagalbos, apie nelaimę pranešdamas juokingais sakiniais. Pirmiausia žinią pagavo laivas 'Estonia'. Pagalba šaukta pertraukomis po valandą, ar tam panašiai. Kelintu atveju pranešdamas 'Estonijai' apie pavojų, skęstančio laivo telegrafistas sakė: "Jau musų virėjas ruošia užkandžius gelbėjimosi laiveliams. Išrodo kad mes važiuosime į pikniką."

Už pusvalandžio vėliau sako: "Musų senas vežimas išrodo kai su nudėvėtu kulnu. Šitokis oras (buvo lietus ir baisi audra) netinka buti žmogui lauke be lietsargio."

"Laikykitės", atsakė "Estonijos" telegrafistas. "Mes neužilgo pribusime". Skęstantis laivas atsakė tik už 40 minutų: "Mes skęstame užpakaliu pirmiau. Laiveliai sudaužyti. Negalime ilgiau laikytis. Gaila jog negalim ilgiau jusų laukti, svarbus reikalas verčia vykti kitur" — ir su tuo žinia pasibaigė.

"Estonia" tik už šešių valandų tepasiekė skęstančio laivo vietą — ir nei žymės neramo.

"Grontoft", nuskendęs laivas, turėjo 30 žmonių, vyko iš Amerikos Norvegijon.

* * *

Zuyder Zee, Holandijoj, audroje užnešta ant uolų laivas ir prigėrė 11 žmonių.

Airiai Susitaikė del Limericko

Belfast, Airija. — Varžytinės tarp Airijos respublikoniškos armijos ir naujai įsteigtos Laisvos Valstybės armijos už Limerick miestą užbaigta susitarimu abiem apleisti miestą.

Belfaste nužudyta vėl keturi Anglijos kariumenės vyrai. Kova savu keliu tęsiasi laiks nuo laiko padidėdama ir vėl aprimdama.

Neramumai Meksikoj

Sukilimai, su kraujo praliejimu, atsibuvę pastarose savaitėse Michoacan ir Jalisco valstijose verčia centralinę Meksikos valdžią imtis griežtesnės užžiuros tuose distriktuose, nors tie bruzdėjimai nėra tiesioginai nukreipta prieš Prezidentą Obregon.

Pulk. Cardenas grąsina užimti Marelia, Michoacan valstijos sostinę. Atsibuvo priemiestyje valstijos kariumenės susirėmimų su sukilėliais. Toj vietoj bile dieną gali prasiplėsti dideli sumišimai.

Jalisco valstijoj prieš gubernatorių keliama vaidai ir darytose demonstracijose buvo mūštynių ir keletas žmonių užmušta.

Anglija savo armijos palaikymo lėšas sumažino beveik trečdaliu, ir savo armiją sumažina nuo 168,097 kareivių ir 15,030 oficierių ant 142,707 kareivių ir 10,129 oficierių. Indijoj palaikys peri minėtos dar 47,114 kareivių ir 4,850 oficierių vietoj 55,673 kareivių ir oficierių.

Laivyno kariumenė irgi apmažinta.

Bagdonas Avižonio Vieton

Washington, kovo 8 d. (Elta). — Lietuvos Atstovybės Maskvoje patarėju vietoje nužudyto Avižonio laikinai paskirta pareigas eiti Tremtinių Skyriaus vedėjas Bagdonas.

Kalifornijoj kovo 10 d. lijo akmenais. Iš kur tie akmenukai paėjo nežinoma, vienok lijimo laiku žmonės turėjo slėptis nuo sužeidimo.

KAS NUŽUDĖ FELIKSĄ MIŠKINĮ?
(K. Pilėno Atidengimas)

Prieš keletą dienų pakliuvo į mano rankas du numeriai "Laisvės" — iš lapkričio 21 ir 29 d. — kur tulas "R. Masonas" labai nusiskundžia ant Lietuvos "buožių valdžios" už nužudymą FELIKSO MIŠKINIO sugryžusio Lietuvon pernai pavasarį iš Easton, Pa.

"R. Masonas" savo korespondencijoje aprašo tą nelaimingą atsitikimą sekamai:

"Šių metų pavasarį Lietuvis N. parvažiavo į Lietuvą su visa šeimyna. Jis paeina iš Kaniukų kaimo, Užpalių valsčiaus, Utenos apskr. Po kiek laiko **kas tai pasiuntė jam laišką iš Amerikos.** (Mano pabraukta.— K. P.) Laiškas buvo registruotas ir jame buvo paveikslėliai Jezuso ir 'Panelės Švenčiausios', o tarpe jų neva paliudymas nuo A. Komunistų Partijos. Laiškui atėjus į Užpalių paštą—— N. N. buvo pašauktas atsiimti laišką. Žmogelis nuvyko, paėmęs laišką pradėjo skaityti, tuom tarpu ochrankos agentai jį areštavo ir skubiai išvežė į Uteną, kur darė inkvizicinius krikščionių dievočiausios valdžios kvotimus. Tas buvo šių metų spalio mėn. septintą dieną. Ant rytojaus jo moteris sužinojus nuvažiavo į Uteną ir rado jau vyrą nušautą. Inkvizitoriai — katalikai — teisinosi kad buk jis pats kalėjime nusižudęs"...

Toliau seka korespondento gana šiurkščios, smerkiančios Lietuvos valdžią, pastabos.

"Laisvėje" iš lapk. 29 d. telpa velionio brolio iš Lietuvos laiškas. Sulyginus "R. Masono" korespondenciją su tuo laišku pasidaro aišku kad aprašydamas "Laisvėje" atsitikimą "R. Masonas" vadovavosi Miškinio brolio laišku rašytu Aleksandrui Vyturiui, Easton, Pa. Nėra abejonės kad taip "R. Masono" korespondencija kaip ir iš Lietuvos laiškas yra gera medega propagandai, t. y. užnuodijimui žmonių proto.

Nepaisant tulų neaiškumų — "R. Masono" korespondencijoje ir tame laiške — "Laisvės" redaktorius be pastabų viską praleido. Šita aplinkybė liudija jog korespondentas redaktoriui yra žinomas, ir, gal taktikos atveju, nemato reikalo niekam dalyko aiškinti; nes drumstam vandenyje, mat, lengviau žuvį pagauti.

"R. Masonas" savo korespondencijoje "Laisvėje" lapkr. 21 d. 1921 m. tarp kitko sako kad "kas tai pasiuntė jam (Miškiniui. — K. P.) laišką iš Amerikos". Ar gi ištikro "R. Masonas" nežino KAS, ar gal greičiau "masoniškas" užsikeikimas neleidžia prasitarti?

Laišką su Amerikos Komunistų mandatu Feliksui Miškiniui pasiuntė Lietuvon Pranciškus Bačkis, Lietuvis komunistas, gyvenąs po adresu 1111 Lehigh Street, Easton, Pa.

Koks tikslas buvo nekaltą žmogų šitaip besąžiningai įklampinti? Juk komunistai gerai žino kad Lietuvoje dabar karės stovis, laiškai cenzuruojama, už visokią prieš-valstybinę propagandą, kaip komunistų, baudžiama. Kaip panašiam atsitikime elgtųsi "črezvičaika"?

Taigi, Amerikos Lietuviai komunistai griebdamiesi provokacijos nusižengė viso pasaulio akyse. Laisviečiai ir "slaptosios grupės" uždavė komunizmui mirtiną smugį.

Kad Pruseika, Paukštys, Vidikas, Stilsonas, Steponavičius, R. Masonas ir kiti Lietuviai komunistai užsiima provokacija liudija "Laisvės" numeriai iš 21 ir 29 d. lapkričio 1921 m. P. Bačkis ir "R. Masonas" veikė, žinoma, provokacijoj kaipo įrankiai.

Antras K. Pilėno Laiškas

Kam reikėjo siųsti slaptą Komunistų mandatą per pačtą — žinant kad Lietuvoje karės stovis, kad visi laiškai cenzuruojama; **kas tuomi norėta atsiekti?** Kitas dalykas: skaitant "Laisvėje" "R. Masono" korespondenciją metasi akysna bereikalingas slėpimas mirusio žmogaus pavardės; o **nudavimas** nežinojimo KAS siuntė Feliksui Miškiniui provokatorišką laišką dalyko nei kiek nepagerina.

Nei viršuj nurodyti neaiškumai, neigi pats Felikso Miškinio nužudymas ant mąstančių Lietuvių įspudžio nepadarė: nei vienas apie tai iki šiolei — į šešis mėnesius laiko — nei žodžio neprasitarė, neigi spaudoje nebuvo nieko apie tai matyti.

Kad Feliksas Miškinis gyvasties neteko per provokaciją apie tai klausimo nėra! Tai patvirtina sekanti faktai:

1.—Slaptą Amerikos Lietuvių Komunistų mandatą Feliksui Miškiniui išsiuntė apdraustame laiške tulas Pranciškus Bačkis, Lietuvis komunistas ir slaptos grupės narys, gyvenąs po No. 1111 Lehigh St., Easton, Pa.

2.—"R. Masonas", kuris "Laisvėje" aprašė Felikso Miškinio nužudymą, bereikalingai slėpė mirusio žmogaus pavardę ir nudavė nežinąs kas siuntė velioniui provokatorišką laišką, yra ne kas kitas kaip R. Merkis, Lietuvis komunistas ir slaptos grupės veikėjas, gyvenantis po No. 140 No. Salford St., Philadelphia, Pa.

3.—Laiškas buvo siųsta su žinia ir pritarimu Lietuvių komunistų lyderių, kaip antai: L. Pruseikos, V. Paukščio, K. Vidiko, K. Steponavičiaus ir kitų, kurių organu yra "Laisvė".

4.—Komunistų liudymą prirengė viena iš slaptų komunistinių grupių Easton, Pa., ir indavė Pranciškui Bačkiui kad nusiųstų apdraustame laiške Feliksui Miškiniui.

5.—Visos slaptos komunistų grupės yra žinioje taip vadinamo darbininkų literatiško skyriaus, kuriuo vadovauja K. Steponavičius, P. O. Box 693, Cliffside, N. J.

Iš paduotų viršuj autentiškų žinių skaitytojai galės spręsti: **kas kaltas provokacijoje, areštavime ir nužudyme Felikso Miškinio.**

Kazys Pilėnas.

PINIGŲ KURSAS

(Kaina perkant dideles sumas)
Kovo 15 d.

100 markių-auksinų	38c
100 Lenkų markių	3c

¶ Laikraštis Lietuvoje jums bus daug svarbesniu, negu čia, Amerikoje, kur net perdaug jų turite išsirašę ir neapvertinat. Lietuvoje pasiilgsit skaitymo, pasiilgsit laikraščio — pasiilgsit "DIRVOS", — todel turėkit mintyje ją užsirašyti į Lietuvą tuo adresu, kur važiuojat — Ji negaišinamai ateis, ir busit linksmi, kaip daugybė tų, kurie jau parvažiavo ir pirma savęs rado namuose atėjusią "DIRVĄ". Kaina metams $3.00. Atsiųskit aiškų adresą sykiu su pinigais.

Iš Lietuvių Gyvenimo

WORCESTER, MASS.

Vietos Lietuvių politinė peržvalga. Tarpe vietos Lietuvių politinis susipratimas pastaruoju laiku yra labai didelis, nes prieita prie supratimo reikalingumo praktikuoti politiką jeigu norima kad tam tikros grupelės žmonių už nosių didumą nevedžiotų. Šiandien tarpe draugijų randasi vis daugiau žmonių kurie pradeda kreipti domės į politišką Lietuvių plačiai organizuotą veikimą, pradeda daugiau užinteresuoti kitus, ir tuo pačiu išmokina žmones pesimistiškai žiurėti į mažas grupeles taip vadinamų politikierių, pav. į slaptą komunistų veikimą kurie mažumoj budami stengiasi savo idejas įskiepyt į kiekvieną pažangesnį elementą, bet tas darbas jiems nesiseka.

Kadais seniau, keli metai atgal, kada gyvavo Socialistų Sąjunga, čia radosi socialistų kuopelė, ir ji buvo vienatinė grupelė sudariusi tąip vadinamą pažangiųjų Lietuvių centrą abelnam progresiviam darbui ir agitacijai vietos Lietuvių tarpe prieš dešiniuosius. Iš pat pradžių buvo manyta jog socialistų kuopelė progresuos ir augs narių skaičiumi, bet apsirikta; išėjo visai kitaip, nes tarp tų lyderių budavo taip vadinamų suktybių bei privačių politikavimų, ir taip dalykams stovint pradėjo kuopelės nariuose kilti nesusipratimas, pagaliaus jų veikimas pradėjo smukti žemyn, o tie lyderiai ėmė vaidintis su darbščiais savo nariais, kurių didumą buvo prasti nemokyti žmoneliai.

Sandariečių atsiradimas. Štai socialistams smunkant, atsiranda Sandariečiai, ir taip umai išauga kaip grybas po nakties. Sandariečių kuopon įstoja vietos rimtesni pažangaus elemento intelektualai, kas nugąsdino vietos socialistus. Tarpe rimtesnių socialistų buvo nuomonė jog atsiradimas Sandariečių nedarys blėdies socialistams, anaiptol, o paskirai, federativiai, ar koalicijos budu, susidės bendran darban prieš klerikalus; bet karštesnieji tuolaikiniai lyderiai (dabar "komunistai") įsivaizdino Sandariečius savo priešais, ir į vietą pasitarti su Sandariečiais del bendro veikimo prieš klerikalus, jie užpuolė ant Sandariečių. Bet jų puolimas buvo atremta, ir po to socialistai paliko vis didesnėj betvarkėj, antgalo kada skilo Sąjunga jie visai išnyko nuo Worcesterio teritorijos; dalelė paliko komunistais, kurie iki šiol užsilaiko, bet ir šiems jau reiks neužilgo išgaruoti į dausas.

Na, Sandariečiai taipgi paliko dar neskaitlingame burelyje ir jiems prisiėjo atlaikyti spaudimas iš dešinės pusės; nes kada socialistai susidemoralizavo besivaidindami tarp savęs ir su Sandariečiais, tada kaip tik į laiką čia pribuvo Kun. J. J—tis, kuris tuojau apuostęs vietinį pažangiųjų Lietuvių judėjimą ir matydamas juos dezorganizacijoje ėmėsi savo darbo. Tuojau pradėjo organizuoti savo žmones ir glausti į klerikališkas organizacijas; budamas savos rušies apsukrus "diplomatas"-politikierius bematant sudarė klerikališką tvirtovę, ir manė kad jau išnaikins pažangųjį elementą. Bet visgi galutinai klebonui tas nepasisekė. Sandariečiai nors neprogresavo organizatiniai, jie visgi, pasidėkavojant keliems vietos tėvynainiams, Sandaros kuopą išlaikė iki vėlesnių laikų, ir jau 1920 metais pradėjo Sandariečiai stiprėti, gi 1921 m. atsistojus V. M. Čekanauskui priešakyje Sandaros kuopos, bematant Sandariečių veikimas prasidėjo gana platus kaip tai parengimais teatrų, prakalbų, agitacijos, ir tt. Sandariečiai, kaipo tikri demokratai, savo veikimu pasirodė kenksmingais klerikalams, ir ot čia jau prasidėjo politinė kova tarp Sandariečių ir klerikalų lyderio Jakaičio.

Klerikalai iš savo 'tvirtovės' pradėjo atakas ant Sandariečių, o jiems į pagalbą atėjo dar komunistai; vienok Sandariečiai abiejų atakas atlaikė ir tuo pačiu momentu organizavo ir stiprino savo eiles, ir jau šiandien Sandariečiai, nežiurint kad iš dviejų pusių užpuldinėjama, savo armiją turi 80 nuoš. didesnę negu kada buvo pradėjus politinę karę su savo partijiniais priešais. Šiandien Sandariečiai atsiekė didelės pergalės politiniu žvilgsniu, nes savo vadų gabumu įstengė savo iniciatyvą įstatyti tarpe intekmingesnių vietos Lietuviškų draugijų bei klubų, žodžiu sakant, Sandaros kuopa daug jau turi reikšmės vietos Lietuvių gyvenime.

Sandariečiai sudavė du didelius smugius Jakaičio vedamai politikos armijai. 1921 m., kada Jakaitis intužęs ant Lietuvos Atstovo J. Vileišio sumanė išnešti rezoliuciją Vileišio diskreditavimui, reikalaujant net Lietuvos valdžią kad Vileišį kaipo socialistą ir klerikalų politinį priešą pasmerktų teismu, intardamas buk Vileišis neatliko savo valstybinės pareigos kaipo Atstovas Amerikoje, ir su savo bureliu pasivadinęs visa vietos Lietuvių visuomene išnešė tokias rezoliucijas Vileišiui apleidžiant Ameriką, — Sandariečiai pamatę tą neteisingą ir nešvarų klerikalų aktą prieš J. Vileišį tuojau išėjo prieš jų netikusią politiką, o jiems į pagalbą atėjo visos Lietuvių pažangiosios tautiškos ir katalikiškos draugijos, ir visi, po vadovyste Sandariečių, apgynė nekaltą Vileišį, prispirdami klerikalus prie gėdos stulpo.

Antrą didelį politinį smugį Sandariečiai čia klerikalams davė vasario 16 d., kada jų iniciatiya tapo skaitlingai apvaikščiota Lietuvos Nepriguimybės keturių metų sukaktuvių šventė. Klerikalai manė kad jie sau vieni apvaikščios ir patrauks savo pusėn visuomenę, bet išėjo visai kitaip: pasiliko vienas generolas be "armijos", su bureliu davatkų, o su Sandariečiais dalyvavo devynios didžiosios vietos Lietuvių draugijos, pažangiosios ir katalikiškos. Klerikalai patįs prisipažino "Dar-ke" jog laisvamanis Sandarietis V. M. Čekanauskas nusivedė su savim nefederuotus katalikus.

Taigi, vietos Sandariečiai, kaipo geri tėvynainiai ir gabus vietos politiname vekime, vis daugiau gauna sau pritarėjų, ir vis daugiau verčia klerikalų armiją trauktis į tvirtovės sklepą ir nustoti savo "kryžiaus karę" prieš susipratusius vietos Lietuvius, o stoti dirbti bendrai Tėvynės Lietuvos labui.

Todelei, sakau, yra verta visiems prigulėti prie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 16 kuopos Vorcesteryje ir veikti po Sandaros vėliava. Na tai tiek iš vietos Lietuvių politinio judėjimo.

Reporteris M—tis.

Išvažiavusių yra 20,000

Washington, kovo 10 d. (Elta). — Eltos pranešime iš kovo 3 d. įsibriovė klaida. Vieton pažymėtų 1161 vizų išduotų iki 1921 m. sausio 1 d. turi buti 4161. Tokiu budu bendras išvažiavusių Lietuvon skaičius yra apie 20,000 asmenų.

PAIMA LAMPORT & HOLT LAIVUS ATLANTIKO KELIONĖMS

Reikalavimai transatlantiko vežiojimams šį pavasarą ir vasarą matyt tokie dideli jog Royal Mail Steam Packet Company perėmė tris Lamport & Holt laivus — Vestris, Vandyck ir Vaubanto — padėt palaikyt savaitinius išvežiojimus. Tie pridėti laivai atliks speciales keliones iš New Yorko į Cherbourg, Southampton ir Hamburg gegužio 20, birželio 3 ir liepos 12. Po to jie sugryš į New Yorką vežiojimui tarp Buenos Aires, pagelbėjimui aprupinti didelį važiavimą į Pietų Ameriką, kas paprastai prasideda antroje liepos pusėje.

Tas pat patarnavimas ir patogumai ką pasažieriai turėjo važiuodami reguliariais "O" laivais per šią kompanįją bus ir ant tų priedinių laivų. Kurie norėtų gryžti į savo seną kraštą, patartina užsisakyti vietas iškalno.

$1 "DIRVA" TIK DOLARIS $1

PALENGVINIMUI bedarbiams, visiems savo skaitytojams kurie nedirba ir neturi iš ko užsimokėti metinės prenumeratos, o nori skaityti "Dirvą" be pertraukimų, šiuomi patariame jog tokie visi skaitytojai kuriems visa prenumerata yra sunku prisiųsti, siųskite tik Vieną Dolarį ($1) už pusę metų. Dolarį daug lengviau užsimokėti už laikraštį kada tų dolarių labai stoka, o "Dirvą" galėsit skaityt be pertraukos, kadangi kaip tik prenumerata baigiasi kiekvienam apie tai pranešama ir duodama pora savaičių laiko jos atnaujinimui. Kuriems galima, užsimokėkit už visus metus antsyk.

"Dirvos" kaina metams Amerikoje - - - - - - - - - $2.00
" " " Lietuvoje - - - - - - - - - - $3.00
" " " Kanadoje - - - - - - - - - - $2.50

(Pusei metų — pusė kainos. Neužmirškit saviškių gyvenančių Lietuvoje)

"DIRVA" 7907 Superior Avenue Cleveland, Ohio

CHICAGOS NAUJIENOS

Dailos Draugijų Suvažiavimas Worcesteryje

Vasario 19 d. "Aušrelės" salėje, 93 Green st., atsibuvo Am. Lietuvių Dailos Draugijų Sąjungos suvažiavimas. Posėdis prasidėjo 1 val. po pietų, kurį atidarė B. Mingilas, Sąjungos pirmininkas, paaiškindamas suvažiavimo tikslą ir svarbą.

Delegatų dalyvavo nuo šių Naujosios Anglijos Dailės Draugijų:

Dramos ir Muzikos Draugijos "Gabija", iš So. Boston, Mass.: St. Mockus, N. Rastenis, V. Gegužis, M. Biekša.

Dailos Draugijos "Aušra" iš Gardner, Mass.: P. Aukštikalnis.

Dailos ir Dramos Draugijos "Aušrelė" iš Worcester, Mass.: Julė Mitrikaitė, Bolys Mingilas, F. Skliutas, A. J. Gotautas.

Viso dalyvavo devyni atstovai nuo trijų draugijų.

Šalip delegatų, suvažiaviman atsilankė didelis buris dailos mylėtojų svečių.

Suvažiavimo pirmininku išrinkta N. Rastenis; sekretorium—A. J. Gotautas; rezoliucijų komisijon — B. Mingilas ir M. Biekša.

Suvažiavimas ėjo sava tvarka: perskaityta praeito suvažiavimo protokolas, kuris ir priimta. Po to sekė Centro Valdybos ir spaudos komisijos raportai. New Britain, Conn., Dramos ir Dailės Draugija "Varpas" buvo prisiuntus laišką į suvažiavimą, kas skaityta ir priimta. Prie to buvo kitų laiškų.

Sesiją pertraukus 15 minutų, vėl atidaryta antroji, 2:30 val. po pietų.

Mokestis dailos draugijoms į A. L. D. D. Sąjungą nustatyta: $1 nuo 25 narių prie įstojimo; taip pat Centran duoklė pakeista: dabar bus $5 nuo 10 narių, tai yra, penki doleriai už kiekvieną dešimtį narių, ar dešimtinė butų pilna ar ne.

Pavieniams nariams-dailininkams mokestis: $1 įstojimo ir $1 metinės mokesties.

Pereitais metais sumokėti pinigai nutarta sunaudot propagandai.

Vienas iš svarbesnių nutarimų tai permainymas vardo: dabar vadinsis **Lietuvių Menininkų Sąjunga "Garsmas"** (sutrumpintai: L. M. S. "Garsmas").

L. M. S. Garsmas visada turės muzikos magistratą. Patarėju turės baigusį augštesnę muzikos mokyklą ypatą sprendimui išleidimui rengiamų veikalų, ir organu nutarta turėti visus Amerikos Lietuviškus laikraščius kurie tik A. L. S. Garsmo veikimui prijaučia.

Centro Valdyba sykiu su literatiškaja komisija rupinsis organizavimu chorų, dramatiškų draugijų ir padės joms rengime dailos prelekcijų ir išdirbt visas smulkmenas komisijoms veikti. Taipgi nutarta surengt bendrą koncertą iš prigulinčių Sąjungon chorų.

Šiems metams nauja Centro Valdyba išrinkta sekanti:

Pirmininku — Jonas Dirvelis, Worcester, Mass.

Užrašų Sekretorium — Julė Mitrikaitė, Worcester, Mass.

Finansų Sekr.: — Juzė Rauktytė, Worcester, Mass.

Iždininku — Antanas Bendoraitis, So. Boston, Mass.

Globėjais — V. Gegužis ir St. Mockus, abu iš So. Bostono.

Literatiška Komisija — Nadas Rastenis, Mikas Biekša iš So. Bostono.; Bolys Mingilas iš Worcesterio.

Muzikos Magistratas — Mikas Petrauskas, iš So. Bostono.

Kitą suvažiavimą šauks Centro Valdyba savo nuožiura.

Nors organizacijos vardas ir mokestis pakeista, nariais pasilieka tie patįs ką ir pirmame suvažiavime buvo įrašyti.

Del informacijų Lietuvių Menininkų Sąjungos "Garsmas" kreipkitės prie Sekretorės: Julė Mitrikaitė, 100 Ward St., Worcester, Mass.

Suvažiavimo vedėjai:
Nadas Rastenis, Pirm.
A. J. Gotautas, Sekr.

Gaisras Chicagoje. — Kovo 15 d. didelis gaisras vidurmiestyje sunaikino daug budinkų; nuostolių padaryta už apie 15 milijonų dolarių.

Naujalis rengia didelį koncertą. Nesenai atvykęs iš Lietuvos svečias-dailininkas J. Naujalis, dabar viešintis Chicagoj, atsišaukė į visus vietos dailininkus prikviesdamas juos į bendrą didelį chorą ir po savo vadovyste surengs koncertą kovo 22 d. Orchestra salėj.

J. Naujalis, žymus iš senųjų musų kompozitorių, svietiškoje ir bažnytinėje muzikoje, pats yra ideališkas pianistas, dalyvaus programe šalip choro ir kitų artistų. **Artistas.**

Rengiamasi prie savos salės statymo. Bridgeportas susirupinęs savo Lietuviškos salės pastatymu, nors negalima pasakyt kada tikrai bus galima statymo imtis ir kaip greit salės susilauksime. Eina pardavinėjimas šėrų.

Kovo 12 d. salės naudai buvo surengta vakaras, statyta scenoje veikalas "Blinda". Prie to dar buvo dainos, prakalbos ir kiti pamarginimai. **Chic.**

J. Šaliuno prakalbos. Kovo 5 d. čia lankėsi Lietuvos Laisvės paskolos reikalais Misijos kalbėtojas J. B. Šaliunas. Prakalbos atsibuvo J. J. Elias salėje, vietinės paskolos stoties parengtos. J. B. Šaliunas kalbėjo apie Lietuvos reikalus, jos politiką ir ekonomines puses.

Prie jo dar kalbėjo J. Zolpis, kuris savo kalba gražiai publiką prijuokino.

Kadangi dar tik nesenai Chicagiečiai Lietuviai labai tapo visokių sukčių nuskriausti, bonų pirko nelabai kas. Kriminališkas visokių "spešelių" apiplėšimas buvo viena priežastis. Antra tai ta kad šiose visose apielinkėse pirmiausia pervažiavo klerikalų kurjeras iškrapštydamas žmonėms kišenius. Kada jau viskas atlikta, Misija pasiuntė į šią pusę žmogų Lietuvos paskolos reikalais. **Buvęs.**

M. Rakauskaitės Koncertas. Kovo 26 d. Birutės Choras rengia didelį koncertą savo solistei, plačiai Amerikos Lietuviams žinomai dainininkei, M. Rakauskaitei. Koncertas įvyks Kimball salėj, Jackson Blvd. ir Wabash ave. Šalip pačios Rakauskaitės yra užkviesta daugelis kitų pažymių vietos artistų, Lietuvių ir svetimtaučių.

Biruta.

LAWRENCE, MASS.

Žmuidzinavičiaus prakalbos. Kovo 5 d. čia atsibuvo tautininkų surengtos gerbiamas svečiui iš Lietuvos dailininkui Žmuidzinavičiui prakalbos. Lietuvių salėn publikos prisirinko kiek galėjo tilpti.

Gerbiamas svetis savo kalboje puikiai nurodė kas tai yra Lietuvos Šauliai, jų priedermės, ir koks jų veikimas. Šauliais yra kožnas Lietuvos pilietis ir kožnas juomi turi puti. Publikai jo kalba labai patiko ir ant kožno jo jausmingesnio išsireiškimo buvo delnų plojimai. Paskui kada svetis rinko aukas visi taip džiaugsmingai šauliams aukavo kiek tik išgalės leido. Aukų sudėta apie $300. Butų dar daugiau surinkta, bet nelaimė kad čia didelės bedarbės, darbai labai sumenkėjo, o nekurie net visai sustoję. Vienok visi aukavo širdingai, išskirian komunistėlius, bado rojaus garbintojus; jie neaukavo nei cento, nors kalbos išsižioję klausėsi ir žiurėjo į kitų dedamus pinigus, ne Rusijai, bet tikriems Lietuvos ginėjams aukaujamus.

Lawrencietis.

Mokinio Atsišaukimas

Mokinis Janavos vidurinėsės keturklasės mokyklos nori susirašyti su Amerikiečiais moksleiviais ir nori apsimainyti laikraščiais. Mokiniui gavus laišką arba laikraštį iš kitos šalies yra didžiausiu džiaugsmu ir turtu. Rašykite:

Juozas Rabašauskas, I kl. mok.
Sodų gatvė, No. 7
Janavos miestas ir paštas.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

MARTYNAS JAU NORI VASAROS

— Alo, alo, drauge, turiu už garbę tave vėl susitikti! Aš vėl noriu su tavim pasikalbėt.

— Na o kame dalykas, Martynai, kad tu sau tokia garbe skaitaisi ir mane garbingu laikai?

— Ba tu, drauge, visada su buržujais ir su redaktoriais vaikštai ir sakai kad aš neturiu tiek proto kaip tu.

— Smegenų galvoj, Martynai, beveik visi žmonės lygiai turi ir delto gali buti viens kitam lygus.

— Aš daug sykių taip dariau, ale tu pradėjai išrodinėt kad aš mulkis, nors abu mudu Lietuvoj sykiu kiaules ganėm.

— Skirtumas tame: Lietuvoj mes buvom dar vaikai ir vaikiškai viskas ėjosi; bet jeigu tu tokį amžių pasiekęs kaip dabar dar vis nori piemeniškai apsieit tai mes negalim susitaikyt.

— Matai, drauge, kaip tu tuoj pasirodai buože, o ne darbininku, ir nori kad aš tau pasikolioočiau.

— Nesuprask manęs klaidingai. Juk jau esi suaugęs vyras, ne piemuo, ir vis šioki tokį laikrašti skaitai, o kaip kada pasigiri esi gana civilizuotas ir prie progresivių žmonių skaitaisi,— nejaugi vis tik piemens rolę nori lošti?

— Drauge, tu vėl pradėdi mane įžeist: jau piemeniu vadini. Kas aš tau do piemuo? Aš protestuoju prieš tokias provokacijas!

— Susilaikyk, Martynai, su "protestais". Jeigu mokėtum užsilaikyt pagal savo amžiaus metų nereiktų tų "protestų".

— Tai kam tu mane piemeniu vadini, a?

— Martynai, tu pats pasisakei tą ant save, aš tik noriu kad tu pamestum savo piemenystę, o butum jau vyru. Tai viskas. Visi beveik žmonės, išskyrus miestelėnus, yra ganę kiaules, šiandien yra ar vienaip ar kitaip pakilę, ir daugelis kurie vaikystėje kiaules ganė dabar žmones vadovauja. Tas nėra įžeidimu tavo proletarijošiškų jausmų, kaip tu mėgsti sakyti. Tik svarbiausia reikia pamest tą piemenystę ir eiti su progresu, tobulintis, arba bent pasekti kitus kurie pasitobulinę.

— Aš nesuprantu ką tu, drauge, čia pilozopuoji.

— Vienas dalykas, reikia žinot kad ne visi žmonės pasiliko tuose protuose ir neužsiima tais darbais ką vaikais budami veikė. Todel reikia į juos ir atsinešti kaip į mokytesnius, protingesnius žmones.

— Matai, drauge, kaip tu tuoj nori pavožonių. Visi buožės to nori, ale mes, darbininkai, tam priešingi.

— Ne apie "pavožones" eina kalba bet apie tai kad žmogui reikia buti kulturiškam, nuėjus taip jau toli nuo vaikystės amžiaus. Vietoj sutikus kulturingą žmogų jį lygint su savim ir laikyt piemeniu, reikia stengtis prie jo prisilygint — ir išsyk ant tiek pakilsi.

— Ale kad, drauge, jųs visi buožės nenorit su mumis lygintis. Kaip prie jusų prisidėsi?

— Visa bėda tame kad tu, ir kiti tokie, nori susitikę su daktaru, advokatu, redaktorium, kunigu ir kitais apsieiti kaip patįs tarp save apsieinat, kada tie ir kiti mokytesni žmonės tarp saves vistiek viens kitą godoja. Tas nėra nusižeminimu nei vienam nei kitam, o tik žyme žmogaus išsivystymo.

— Ne, drauge, jau aš kunigui tai nenusilenksiu, no!

— Aš žinau, tu kunigą gatavas užsmaugt pamatęs. Bet jeigu tu nuvyktum į Afrikos raistus liutas tave pamatęs irgi sudraskytų—nepaklaustų ar tu priguli prie komunistų ar ne. Tas pats ir su necivilizuotais žmonėmis.

— Tai tu, drauge, mane prie monkių skaitai, o kunigus prie civilizuotų! Aš protestuoju!

— Neįsižeisk, Martynai, aš tik pavyzdžius parodau kaip žmogui su žmogum susitikus reikia apsieiti. Ir juo katras ir mažai apsišvietęs žmogus daugiau panaudoja savo smegenis savęs pakulturinimui tuo jis visiems išrodo mandagesnis ir gerbtinesnis. Šiame civilizacijos amžyje kitaip apsieiti negalima. Bet tu užmirši kam taip manęs sutiks norėjai. Pasakyk dabar.

— Nieko tokio, drauge, aš tik norėjau pasakyt kad jau man žiema nusibodo. Nors sniego nėra, ir kaip kada lyja, ale vistiek žiema ir gana. Aš noriu kad jau butų vasara.

— Keistas tavo noras — išrodo lyg tu norėtum kad jau butum senas ir į grabą žengtum.

— Drauge, aš dar mirt nenoriu, ale man laikas toks ilgas, žiema taip dasiėdė, ir misliu kad butų vasara gal butų smagiau.

— Vargu ir vasara tave užganėdintų, nes ir ji išrodytų ilga, ir vis tau laikas butų perilgas. Man norėtųsi kad dar butų tik praėjęs ruduo, tada bent turėtum žmogus dar šešis mėnesius ilgiau gyventi ir per tą laiką ką nors geresnio padarytum žmonijai. Bet man laikas taip greit prabėga kad ir nejuntu kur dingo.

— Tu, drauge, turbut visada gerus laikus turi kad nejauti laiko ilgumo, o man darbininkui net nusibosta.

— Kodel tu tik save darbininku vadini, o mane ne? gutBdobe,uaru s- —au,

— Ba tu, drauge, su buožėm draugauji ir nepriguli prie trečios kuopelės.

— Keistas iš tavęs darbininkas: kada kuopelės nežinojai ir prie jos nepriguėjai, ir dar sunkiau dirbai negu dabar, ar tada tu darbininku nebuvai?

— Buvau, drauge, ale aš iki tolei nebuvau dar susipratęs.

— Juokus kalbi, Martynai. Seniau dar protingesnis buvai ir troškai gyvent, o dabar jau gyvenimas nusibodo: laiko neturi kur dėt ir nežinai ko imtis iš darbo parėjęs. Tavo "susipratimas" privedė prie to kad papuolei desperacijon: žadėta tau visokių gerovių, jų nesulauki, ir laikas toks išrodo ilgas jog tu gatavas jį pasukt pirmyn, tik gaila kad neįstengi. Užsiimtum skaitymu gerų knygų ir laikraščių tada laikas greitai praeitų, matytum kaip dar mažai žinai ir vis norėtum daugiau ir daugiau skaityti ir savo smegenis lavint.

— Drauge, aš priešingas tavo pilozopijai, ba bijau į buožę pavirst, paskui liksiu darbininkams nenaudingas.

— Neklejok šitaip: tada liksi naudingas sau, o daiktas kuris turi vertę yra naudingas visiems.

Nuo Redakcijos

LIETUVIŲ POLITINIO IŽDO PAREIGOS

SUSIORGANIZAVUS Politiniam Iždui, musų klerikalai kai širšės subirzgė. Kodel L. P. Iždas taip ant jų atsiliepė?

Iždas turi savus tikslus, o tie tikslai priešingi klerikalų tikslams. Iždą suorganizavo tikrieji tėvynainiai kurie iki šiolei tik Lietuvą rėmė. Visu tuo laiku klerikalai savo spiečius suko. Dabar kada jau Lietuvoj reikia pradėti tikras gyvenimas, musų klerikalai užsimanė tą gyvenimą savomis vadelėmis vadovauti.

Jų vadovavimas yra sena pasaka: kas nieko neturėjo ir neprivalo turėti; kas ką nuo seniau, kadir netiesotai nuo žmonių atėmęs, užgyveno, dabar turi buti dar labiau apsaugojamas nuo tų kas neturi. Visos mokyklos turi kalbėti klebonijų lupomis, viskas kitas turi buti daroma taip kaip jagamaščiams patinka.

Bet liaudis kitaip dalyką mato. Kur teisėtai negauna — gali kėsintis paimti spėka; kur sutinka pasipriešinimą ten prasideda kraujo praliejimas, o tai reiškia revoliucija. Tokius vaizdus matėm Rusijoj ir kitur.

Kas tada pirmiausia atsiduria ant kartuvių: ar tie kuriems karti Garmai ir Bumšai iš Amerikiečių katalikų pinigus renka, ar patįs tie rinkėjai ir tie kurie iš to džiaugiasi?

Kad to viso neįvyktų Lietuvoje, laiku, gal but, griebėsi už darbo tikrieji tėvynainiai Amerikiečiai, ir jų sutvertas ir remiamas Liet. Politinis Iždas imasi darbo padėti Lietuvos liaudžiai **kovoti už teises kokios jai pridera; už lygybę visų žmonių, o ne už klesų privilegijas, kaip dabar klerikalai kėsinasi įvesti.**

Tautininkai nežada kartuvių jokiam elementui — jie tik stengiasi nurodyt — ir nurodinės — minioms visų laisvę, visų lygybę, visų teisių pagerbimą, ir visų vienas kitam nekenkimą jų pasiryžimuose, bile tie pasiryžimai nėra prapultimi šaliai ir kitų pažiurų žmonėms.

Šitą Amerikiečiai suprasdami, labai gausiai aukauja Lietuvių Politiniam Iždui.

▼ ▼ ▼

Lietuvos Mokytojų Vargai

Mums pasiekė laiškelis vieno mokytojo vargstančio Lietuvoje musų jaunuomenės švietimui. O ko jie susilaukia! Štai:

"Labai silpna musų, mokytcjų, pozicija Lietuvoje. Kunigai įsidrąsinę Seimo darbuote, pradeda mus persekioti: šiandien jau vienas musų draugas liko be duonos, ryt gal kitas, ir tt. Kas bus toliau, nežinome. Persekioja mus kunigai už tatai kad mes tikrai norime liaudį šviesti; jiems, mat, patogiau išnaudoti žmones kol jie yra tamsus. Nelygi kova! Jų (kunigų) rankose nudien priemonės su mumis kovoti. Lietuvoje nudien tamsybės pakalnė: del karės stovio sustabdyta visos laikinosios konstitucijos laisvės, mirties bausmė pilnai gyvuoja. Vis tai įrankiai 'Romai' kovoti su pažanga, nes kol kas iš oro su kitais priešais nenumatoma pavojaus."

Tikime daugiau išgirsime apie Lietuvos mokytojų vargus ypatiškai nuo dabar atvykusio Amerikon mokytojo Zygelio. Jis čia atvyko drauge su Pulkininku Natkevičium.

Suv. Valstijos pareikalavo iš santarvės finansų ministerių atlyginimo už Amerikos kariumenę laikomą jų interesų apsaugojimui ant Reino — reikalaujama $241,000,000. Kiti juokiasi iš to reikalavimo, sako: Suv. Valstijos Versalio sutarties nepripažino, ko dar atlyginimų nori?

Pulk. V. Natkevičius

Pulkininkas Vladas Natkevičius, dabar važinėjantis Amerikoje, yra pažymus musų tautiniame judėjime. Kaipo jaunas dar žmogus, yra veiklus karininkas, Geležinio Vilko Pulko narys, prie to Steigiamojo Seimo Sekretorium, ten patekęs per Seimo rinkimus.

Pulkininkas Natkevičius "Geležinį Vilką" suorganizavo budamas jau Seimo nariu, kuomet Lenkai pradėjo Lietuvą pulti. "Vilkas" išsykio buvo savanorių organizacija, paskui virto reguliariu raitelių "Geležinio Vilko" pulku. Tas pulkas, kaip paskutinės žinios rodo, yra narsiausis ir gražiausia išrodąs visoje Lietuvos armijoje.

Natkevičius paeina iš Balsupių kaimo, Šunskų valsčiaus. Mokinosi Mariampolės gimnazijoj ir Petrapilio universitete.

Jis taipgi yra žinomas kaipo literatas ir geras prakalbininkas. Jo yra parašyta Amerikoje platinama knyga "Lietuvos Kariumenė". Visu laiku Vladas Natkevičius užimtas militariais dalykais, kada Lietuva pradėjo virsti savistove valstybe. Jo raštai ir darbai tą rodo, ir nereikia abejoti kad turint tokius žmones Lietuvoje mes tiktai dabar galime pasidžiaugti neprigulmybės laimėjimu.

Budamas Rusijos armijoje jis organizavo Lietuvius kariškius, į Rygą sušaukė 12-tos armijos Lietuvių suvažiavimą, ir buvo jo vykdomojo komiteto pirmininku. Rygoje redagavo karišKių laikraštį "Laisvas Žodis", paskui perkeltą į Petrapilį.

Rusijos Lietuvių kareivių seime Petrapilyje Natkevičius dalyvavo jų rinktiniu atstovu. Su Rusų armija kariaudamas, buvo patekęs Vokiečių nelaisvėn, iš ten pabėgo, Latvijoje mokytojavo Lietuvių mokykloje.

Kada sugryžo Lietuvon, Natkevičius tuoj ėmėsi musų militario darbo; Lietuvos armijoje tarnavo artilerijos pulke kapitonu, taipgi yra buvęs Žemės Ukio Minist. įgaliotiniu Vilkaviškio apskrityje. Kaipo korinis atstovas, Natkevičius važinėjo į Estoniją ir Latviją; su Dr. J. Šliupu dalyvavo Baltijos Valstybių konferencijoje.

Jis yra Soc. Liaudininkų ir Valstiečių Sąjungos bloko narys Seime, žiurint į jį iš partiviškos pusės, taigi yra Amerikiečiams tautininkams savas ir brangintinas žmogus.

▼ ▼ ▼

Vokiečių Galiunas

Vokietis Stinnes turi buti, sako Brisbane, netoli prie Vokiečio filosofo Nietzsche's įsivaizdinto viršžmogio. Veikdamas šalyje nuteriotoje karės, jis parodė jog kiti pasaulio biznieriai yra vaikai prieš jį. Visa Vokiečių industrija yra po jo pirštu. Dabar jis siekia toli į Rusiją, perka milžiniškus dvarus, sau palocius Maskvoje, ir milžiniškas girias Ukrainoje popieros darymui.

Pasaulis matė visokių pasaulio užkariautojų, išskyrus industrialius užkariautojus. Turtingi žmonės paprastai turtingais yra delto kad jie taupųs. Jiems nesiseka kovose. Reikia prisimint turtingiausį Romos dienose žmogų kuris bandė buti militariu galiunu, ir Jacques Coeur iš Francuzijos.

Vienok Stinnes yra kitokis kovotojas. Galima tikėtis jį kada matyti sėdint ant caro sėdynės, vietoj Lenino ir Trockio.

BISKIS IŽ INDIJONŲ POBUDŽIŲ

KAIP jie patįs sulyg savo tikėjimo supratimo išsireikštų, protingiems Siaurumų Vaikams tapo Didžojo Baltojo Tėvo užtikrinta jog jų gentis galės žuvauti, kasti šakneles ir rinkti uogas dar per dešimts vasarų be įsimaišymo baltaveidžių.

Techniškai, Yakima Indijonai, Šahaptiškos veislės, gavo užtikrinimą laisvės savo gyvenamame plote, Washington Valstijoje, dar ant dešimties metų daugiau, be reikalavimo pildyti kokias pareigas ir be jokių privilegijų kokias turi Amerikos pilietis.

"Taigi kokie 1300 Yakimas Indijonai pasilieką laisvi apsieiti kaip jiems patinka savo senoviškais 'papročiais", aiškina mums prisiųstas buletinas iš Washington, D. C., National Geographic Society raštinės. "Šitaip esant ne tik tie Indijonai palieka linksmi ir užganėdinti neturėdami jokių varžymų, bet ir Raudonveislių draugai turės tolimesnę progą tyrinėti vieną iš daugiau primitivių Amerikos tikrųjų žmonių grupių, kurie nebuvo dar sugadinti perstaigiu užmetimu jiems baltųjų žmonių civilizacijos.

"Yakimai turi savo vardą iš pritaikinto pamėgdžiojimo, reiškiantį 'pabėgėliai', jiems prikergtą kitų genčių; jie taipgi tą vardą davė ir Yakima Upei palei kurią šie gyvena. Jie patįs gi save vadina 'Waptailmin', kas reiškia 'Siaurumos Vaikai', delei siaurumos klonio tos upės, kuri vieta žemlapyje vadinama Union Gap.

"Gentiniai pobudžiai tarp visų Šahapstianų, kuriems kalbiškai priguli Yakima šaka, yra vienodi. Šahaptianai gyveno tose vietose kas dabar yra šiaurrytine Oregono ir pietvakarine Idaho valstija ir Washington valstijoje. Neužtikrintas maisto išteklius laikė juos nuolatiniais bastūnais, nors tankiai susidarydavo kaimų sodybos, bet jos nuolat persikeldavo į gausingesnes ir derlingesnes vietas. Jie valgė lašišas, šakneles ir uogas, ir kaip sakė Lewis Clark, juos užtikęs 1806 meatis, jie taipgi ir medžiojo.

"Kilusieji iš Šahaptianiškos veislės yra ir Nez Perces, "sužnybtanosiai žmonės', kurių vadas, Joseph, gavo pažymę sulyginimo su maršavimu Xenophon'o Dešimčia Tukstančių po savo pasitraukimo nepasekmingame atake ant baltųjų užpuolikų jo senovinėse gimtinėse žemėse Oregon valstijoj.

"Smohalla, 'pamokslininkas', įsteigėjas keisto Indijonų burio žinomo kaipo 'Sapnuotojai' buvo irgi Šahaptas. Columbia Upės srityje, netoli šių dienų Yakimų bustynių, jis skelbė žodį panašų kaip dabar skelbia Gahndi, vadovas priešininkų bruzdėjimo Britiškoj Indijoj. Po klejojimų po tyrus pietuose nuo Meksikos, bėgyje ko jis sakėsi buvęs apsilankęs dvasių pasaulyje, jis sugryžo skelbti jog Indijonai turi sugryžti į savotiškus gyvenimo pobudžius, atsisakyti klausyti ar bendrautis su baltais žmonėmis, ir virš visko sekti paskui savus dievus. Vadas Joseph įsteigė tą tikybą.

"Ginčai ir varžytinės už žemes Yakima skirsnyje privertė daryti Federalį militarį tos srities tyrinėjimą 1884 metais. Lašišų gausumo padėkavonės šventė, uogų iškilmės ir dvasių šokiai atrasta gyvuoją tarpe jų, taipgi jie laikė susinešimus su dvasiomis tam tikrais laikais ir skambinta ypatingais varpais.

"Šiandien Yakimai gali švaistytis pagal savo noro plote beveik tokio didumo kaip Rhode Island valstija. Sutartis kuria ši sritis, ties išsilenkimu bet ne rubežiumi Columbia Upės, tapo jiems nuskirta siekia atgal apie pereito šimtmečio pusę ir tarp pasirašiusių yra atstovai iš trylikos kitų likučių Šahaptų šeimynos veislių.

"Primitivės, be sistemos bendrininkystės arba palinkimo į agrikulturą, šios gentės turi savo liaudies pasakas kurios tankiai lenktyniuoja su mitais Grekijos arba Skandinavijos. Kur Columbia Upė dabar persiveržia per stačius augštus krantus tenai gyvenę Klikitai tikėjo jog per tą vietą kitados buvo naturalis tiltas permesta virš vandenio. Du sunai jų dievų, jie aiškino, susipyko už savininkystę tos gražios žemės. Abu jie šovė iš saidokų vilyčias apsprendimui kuris turi likti jos savininku. Vienam sunui pateko sritis dabartinių Yakimų, o kitam Willamette Klonis.

"Užtikrinimui taikos tarp tų dviejų paskirų žmonių valdomų vyriausis dievas iškėlė augštus kalnus, vienok, kad jie galėtų draugingai susieiti, jis permetė didį akmenį padarydamas tiltą skersai 'Wanna' (Columbia) Upę. Tą tiltą Indijonai vadino 'Tamahnawos', dievų tiltas. Ragana moteris gyveno ant jo ir jai buvo pavesta viso pasaulio ugnis. Po pasitarimo su dievų vadu ji gavo leidimą sukurti ant tilto didelę ugnį prie kurios galėtų abi veislės susieiti ir užsidegti savo kurinius. Tas jos sumanymas taip vyriausį dievą užganėdino jog jis raganą perkeitė į gražią merginą.

"Vos tik tie du vadai pamatė ją kaip jie liko vergais jos stebėtino gražumo ir žavėtinumo ir išvedė savo žmones į karę už laimėjimą jos sau. Tada dievas užpyko. Jis tiltą sunaikino. Vienok kad ta mergaitė ir jos mylimieji galėtų likti gražiais ir mirę kaip buvo gyvi jis sutvėrė tris kalnus su sniegu padengtomis viršunėmis. Kas netiki šiai pasakai gali pamatyti tuos kalnus savo akimi. Ar jie negražus, ir ar ne amžinai padengti sniego vainikais, kaip jų sutvertojas Dievas Saghalie nusprendė?

"Baltieji žmonės tuos kalnus vadina Kalnas Hood, Kalnas St. Helens, ir Kalnas Adams."

SMULKENOS

(Surinktos iš Įvairių Šaltinių)

Jaunų ir Senų Apsivedimai

Statistikos parodo jog moterįs greičiau užauga negu vyrai. 1920 metais 1,600 vaikų apsivedė budami 15 metų amžiaus ir 12,843 mergaičių apsivedė turėdamos tokį pat amžių — reiškia aštuonis sykius daugiau. Septyniolikinio amžiaus pačių yra keturiolika sykių daugiau negu to amžiaus vedančių vyrų.

Iš senbernių turinčių virš 50 metų amžiaus yra 36,108 daugiau negu perėjusių 50 m. amžiaus senmergių.

▼ ▼ ▼

Nustojęs proto kompozitorius. Robertas Schumann buvo dvigubo talento žmogus. Garsus kaipo kompozitorius ir pianistas, jis taipgi įsteigė ir redagavo svarbų muzikalį žurnalą pasižymėjusį savo pranašišku išgarsinimu naujų genijų. Kompozitorius Brahms pirmiausia įgavo garbę per Schumann'o laikraštį.

Schumanno kompozicijos pasižymi dideliu originališkumu, ir su išėmimu Chopino nėra kitų poetiškesnių kompozitorių piano muzikoje. Jo kompozicijas išleido jo žmona. Schumann kaipo dainų rašytojas yra lygus Schubertui ir Brahmui.

Schumann gimė 1810 m. Saksonijoj, uėbaigė savo gyvenimą beprotnymyje, 1856 m.

▼ ▼ ▼

Saužudystės šioje šalyje padidėjo. Paveizdan, Philadelphijoj pereitais metais nusižudė 260 ypatos. Moterįs, turbut narsesnės ir tvirčiau perkeliančios viską, žudosi rečiau negu vyrai. Iš viršuje paduoto skaičiaus 188 buvo vyrai ir 72 moterįs. Priežastįs buvo senos, senos kaip pati istorija: meilės prietikiams pablogėjus, nuo ligų gyvenimui likus nepakeliamu, pinigų stoka, prasižengimas ir negarbė, ir viena nauja priežastis — nuodinga degtinė.

RED. ATSAKYMAI

Korespondentams iš Lietuvos. — Drąsiai galit rašyti ant abiejų lakšto pusių. Sutaupysit popierį, ir persiuntimo lėšos bus mažesnės.

Prie to, siunčiantiems visokius raštus ar knygas Amerikon neregistruokite, čionai viskas gerai ateis, jei manot kad Lietuvos pačtuose negali dingti.

Opticus (Chicago). — Jei laikas pavelija, meldžiame parašyti daugiau.

Ku Klux Klan. — Tilps kitame numeryje.

Prakalbose Buvusiam (Pittsburg, Pa.). — Sunaudosime sekančiame numeryje.

KADA MES IŠ NUMIRUSIŲ PRISIKELSIME

HENRIK IBSEN ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ Vertė A. A. TULYS

DRAMATIŠKAS EPILOGAS

* * *

Asmenįs

Profesorius Arnold Rubek, skulptorius.
Maja Rubek, jo žmona.
Inspektorius, prie maudynių.
Ulfheim, žemės savininkas.
Pašalinė moteris.
Gailestingoji Sesuo.
Tarnai, maudynių lankytojai, ir vaikai.

Pirmas veiksmas atsibuna prie kranto maudyklių įstaigoje.
Antras ir trečias veiksmas atsibuna bendroje sveikatos įstaigoje, augštai kalnuose.

VEIKSMAS PIRMAS

Lauke prie maudyklių viešbučio. Po dešinei matosi svarbiausioji namo dalis. Vieta atrodo panaši į parką, kur randasi fontanas, senų pušių gojus ir krumynai. Po kairei mažas pavilionas, beveik uždengtas parstupais ir vijoklėmis. Prie paviliono stovi stalas ir kedė. Užpakalyje matosi fjordas į jures, su padirviu ir toli maža sala. Ramus, šiltas ir saulėtas vasaros rytas.

(Profesorius Rubek ir Maja)

Maja sėdi pintiniam krėsle, šale uždengto stalo, ant vėjos prie viešbučio. Ką tik papusryčiavę. Ant skobnio stovi šampano ir seltzero vandens bonkos; abudu turi po laikraštį. Profesorius Rubek apysenis, ypatingos išvaizdos, apsivilkęs juodo aksomo kuža, kiti jo drabužiai yra vasariniai. Maja gana jauna, su smagiais išsireiškimais, gyva, su pamėgdžiojamom akim, vienok matosi nuvargus.

Maja (tulą laiką sėdi, lyg laukdama iš Profesoriaus ką nors pasakant, paskui duoda laikraščiui nukristi, ir giliai atsidusdama): — O, brangus, brangus, brangus!....

Profesorius Rubek (pakelia akis nuo laikraščio): — Na, Maja? Kas tau yra?

Maja: — Tiktai klausykis kaip šičia tylu.

Prof. Rubek: — Ir tai gali tu girdėti?

Maja: — Ką?

Prof. Rubek: — Tylą.

Maja: — Taip, ištikrųjų galiu.

Prof. Rubek: — Na, gal jau tavo teisybė, mano kudiki. Tikrai gali tylą girdėti.

Maja: — Dangus žino jog galiu.... kuomet taip sloginama kaip dabar čionai.

Prof. Rubek: — Čionai apie maudynes tu kalbi?

Maja: — Čionai apie namus — visur kur neisi, man rodosi. Suprantama, ten mieste buvo bildėsio ir bruzdėjimo; bet aš nežinau kaip tai galėtų buti.... net bildėsis ir bruzdėjimas atrodė lyg turėtų ką tokio apmirusio apie save.

Prof. Rubek (mesdamas žvilgsnį): — Tu atrodai lyg nevisai patenkinta budama namie, Maja?

Maja (jin žiurėdama): — Ar tu esi patenkintas?

Prof. Rubek (vengiamai): — Aš?....

Maja: — Taip, tu, kuris buvai taip daug, daug toliau negu aš. Ar tu visiškai pasitenkinęs kad vėl esi namie?

Prof. Rubek: — Ne, atvirai kalbant, gal but kad nevisai esu pasitenkinęs....

Maja (su gyvumu): — Na taigi! Ar aš to nežinojau!

Prof. Rubek: — Gal but, aš perilgai išbuvau tarp svetimųjų. Aš jau gerokai atitolau nuo viso to, to naminio gyvenimo.

Maja (uoliai, pasitraukdama kedę arčiau): — Matai, Rubek! Butų geriau kad mes vėl iškeliautume! Taip greitai kaip tik galima.

Prof. Rubek: (kaip tai nekantriai):— Na, na, taip mes ir pasirengę, mano brangi Maja. Tu žinai.

Maja: — Bet kodel ne dabar — tuojau? Tik pamislyk kaip linksmai ir patogiai mes butume ten, savo mylimoj naujoj gryčioj....

Prof. Rubek: (maloniai šypsosi): — Ištiesų mes privalome vadinti: musų mylimieji nauji namai.

Maja: (trumpai): — Aš vadinsiu gryčia, taip ir vadinkime.

Prof. Rubek (užmesdamas akį ant jos): — Tikrai tu nesuprantama žmogysta.

Maja: — Aš nesuprantama?

Prof. Rubek: — Taip, aš manau kad.

Maja: — Bet delei ko, meldžiu? Gal delei to kad aš nemyliu taip atkakliai čionai mėnesienos?....

Prof. Rubek: — Kuris iš musų absoliučiai spyrėsi kad mes atvyktume į šiaurę šią vasarą?

Maja: — Prisiimsiu, tai aš.

Prof. Rubek: — Tikrai ne aš, kaip sau nori.

Maja: — Bet, geras dangau, čia namie viskas apsireiškė taip baisiai? Ir dar į tokį trumpą laiką! Varge, tiktai keturi metai kaip aš iškeliavau....

Prof. Rubek: — Kuomet apsivedei, taip....

Maja: — Apsivedžiau? Ką tas turi su tuo?

Prof. Rubek (baigia): ....kuomet tu palikai Poni Profesorienė ir pasijutai esanti šeimininkė malonių namų, meldžiu atleisti, labai patogios gryčios, aš norėjau pasakyti. Taipgi ir villos ant Taunitz ežero, pačioj jo puikiausioj net vietoj.... Žodžiu sakant, viso taip patogaus ir iškilmingo, Maja, to negalima užginčyti. Ir ardvumas kambarių — kad nereiktų maišytis viens kitam ant kelio....

Maja: (lengvai): — Ne, ne, ne.... Tikrai nestoka kambarių ir tam panašių dalykų....

(Dar bus)

HENRIK IBSEN

AUTORIUS šio veikalo, Henrikas Ibsen, yra moderninės dramos tėvas, visam pasauliui istorinė figura, kaip Goethe, Dante ir kiti didieji pasauliniai rašytojai. Ibsenas gimė kovo 20 d. 1828 m., mažame Skien miestelyje, Norvegijoje. Budamas neturtingų tėvų sunus, negalėjo užtektinai lankyti mokyklos ir vos šešiolikos metų sulaukęs pradėjo dirbti vaistinyčioje, kur išdirbo šešis metus (1844—1860). Tuo laiku jis prisirengė įstoti į universitetą, kur manė pradėt mediciną studijuoti. Bet Grekų kalbos kvotimų neišlaikęs, atšalo nuo to pasimojimo. Iš jaunų dienų Ibsenas buvo daugiau linkęs prie rašymo ir į tai kreipė daugiausia domės, geidė kad išsitobulinus iki augščiausio laipsnio. Tą jis ir dasiekė. Nors pirmutinės jo dramos buvo mažai ko vertos ir vėliau Ibsenas patsai jas sunaikė, tačiau jo paskesni veikalai rado vietą visuose civilizuoto pasaulio kampuose.

Ibseno kuryba dalinama į tris skyrius: istorinė drama, dramatinė poezija ir socialė drama. Išpradžių Ibsenas rašė apie savo krašto vikingus-jurių karžygius, paskui pasirodė su dideliais poetiškais veikalais "Brandu" ir "Peer Gynt". Pirmasis yra didelis veikalas, bet daugelis kritikų tvirtina kad po "Goete's "Fausto" nėra didesnės dramos už "Peer Gyntą". Tiedu veikalai išėjo pramečiu ir jiedu pažymi vidurinį Ibseno kurybos periodą.

Po tųjų veikalų Ibsenas vėl ėmė rašyti proza, ir medegą savo dramoms ėmė iš gyvųjų žmonių gyvenimo. Dabar jis rašė sociales dramas, kuriomis spirgino moralistų ir valdžios akis. "Draugijos Pilioriai", "Liaudies Priešai", "Dvasios", etc., pajudino skraiste užsisiautusį pasaulį iš pat pamatų. Jo "Dvasios" ilgai nebuvo vaidenama ir beveik visi kritikai liejo prieš jį pasibaisėjimo žodžius. Abelnai kritikai ilgai Ibseno nesuprato ir visi jį smerkė. Tik vienas Brande tvirtai laikės už Ibseno poziciją.

Populiariškiausias Ibseno veikalas gal but bus "Lėlių Namas". Tasai veikalas nėra taip gilus, bet kur jis yra vaidenamas padaro trukšmo. Ypač yra prieš publikos norą kam Nora apleidžia savo namus, o nepasilieka ir negyvena po senam.

"Kada Mes iš Numirusių Prisikelsime" yra paskutinis Ibseno veikalas. Jisai nėra taip tinkamas scenai kaip skaitymui, nes jame slepiasi gilios poezijos, gyvenimo filosofijos, o neperdaugiausia veiksmo kurio scena reikalauja. Jame pakelta klausimas kaip geriau gyventi: ar atsiskyrus nuo žmonių, pasiaukavus dailos kurybai, ar maišantis su žmonėmis, praleidžiant savo gyvenimą užsiimant menkais dalykais. Tai, rodos, paties autoriaus biografija tame veikale paslėpta.

Ibsenas visą savo gyvenimą praleido atsiskyręs nuo žmonių, pasišventęs kurybai. Ir štai paskutinėje savo dramoje pradėjo abejoti ar gerai jis praleido savo gyvenimą. Ar nebutų jis geriau padaręs jei butų užsiėmęs menkais pasilinksminimo dalykais ir taip gyvenęs? Ir štai Irina pasako jam (turint mintyje jį už Rubeką) kad jie prisikėlę iš numirusių pamatysią jog jie negyvenę. Koks tai liudnas išsireiškimas!

Tą veikalą parašęs Ibsenas gyveno dar apie šešis metus, bet daugiau jau nieko nebeparašė. Ir rašydamas "Kada Mes iš Numirusių Prisikelsime" jis tartum ir žinojo kad daugiau jis neberašys, kad tas paskutinis jo veikalas. Taip rodos jį skaitant. Henrikas Ibsen mirė gegužio 23 d. 1906 m., Norvegijoje, nors svarbiausius savo veikalus parašė gyvendamas svetur, Italijoje, Vokietijoje.

Ibseno kuryba pakreipė dramą ir sutvėrė moderninę. Po juo prasidėjo jo vardu vadinamas Ibsonizmas. Ibsenas turi nemažai pamėgdžiotojų, kurių tipiškiausias, manding, bus žymus Anglų rašytojas, dramaturgas Shaw.

Ibsenas yra istorinis, didelis žmogus, bet gaila kad mes, Lietuviai, dar tiek mažai apie jį težinome. Pravartėtų mums turėti visus jo veikalus išverstus musų kalbon.

VERTĖJAS.

UŽ TĖVYNĘ LINKSMAI....

(Maršas)

Vai nutilkit, draugai, nedainuokit daugiau:
Jau nuo jusų dainų nebebus man smagiau;
Jau praėjo laikai kur šypsojos veidai,
Kur skambėjo linksmai mųs dainelių aidai.

Nebviliokit, draugai, savo tarpan daugiau:
Nebgaliu su jumis pasilikti ilgiau....
Ten paraudo skliautai, tenai siaučia gaisrai,
Ten kvatoja mirtis, vietoj kaimo—tyrai,

Tenai musų draugai žemėj ilsis senai:
Jie jau žuvo—negryš, nebatgims amžinai.
Nebskambėti aidams mųs dainelių linksmai
Kad skardena laukus žustančiųjų šauksmai.

Nebežaisiu su jum's kieliškėliais aš jau,
Nes Tėvynė vadin eit į kovą tuojau.
Nebdainuosiu su jum's tų dainelių daugiau
Kurioms ilgus metus it vaikelis džiaugiaus.

Tenai siaučia ugnis, ten Perkunas vadin,
Ten Tėvynės vaikai eina drąsiai mirtin.
Daugel žuvo tenai ir nebgryš amžinai,
Daugel eina nunai dar kariauti tenai.

O! nelikti čia mums, nedainuoti dainas,
Kad laimingas suteikt mųs Tėvynei dienas.
Valio, vyrai! ir mes eisim mirti tenai,
Su didvyrio drąsa, už Tėvynę — linksmai!

Pr. Budvytis.

("Rygos Garsas")

Mandagumas yra išreikšti švelniausį dalyką švelniausiu budu.

KASIS Į VULKANĄ

HAWAII salose yra garsus vulkanas Kilauea (skaityk "Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų", "Dirvos" laida), kurio tyrinėjimui šiais metais geologai rengiasi kastis gilyn ir gręžti skyles s utikslu ištyrinėjimo iš kur paeina vulkanų šiluma, tokia daugybė garo iš apačios, paskui ištyrinėti kokia mineralai randasi po apačia, ir tam panašiais tikslais. Prof. Jaggar, valdžios tyrinėtojas (Hawaii priguli S. Valstijoms, randasi Pacifike), sako jog didžiausio žingeidumo ir svarbos vietos yra kur žemė yra dar karšta nuo pastarųjų arba senųjų vulkaniškų išsiveržimų. Gręžimas žemės bus pradėta sieros šuliniuose, keletoj vietų palei Kilauea gerklės dugną, ir srityse kur pastaruoju laiku pradėjo lava plaukti Kau tyruose. Manoma persikasti per viršų kur lava subėgus tam tikru žinomu laiku ištyrimui kokios temperaturos permainos atsibuvo po apačia laiko bėgiu.

Pirmas laikrodėlis buvo padaryta Nuremberge, 1476 metais.

Pirmas garlaivis perplaukė Atlantiką 1819 metais.

Savo rušies telefono forma buvo išrasta tulo P. Reis, 1861 m.

Pirmas apgarsinimas laikraštyje pasirodė 1652 m.

Muilas pirmiausia išdirbta Anglijoje pardavimui 16 šimtmetyje.

AMERIKA JAU GRYŽTA Į SENOVĖS RELIGIŠKĄ INKVIZICIJĄ?

Tuli religiški fanatikai pačioje Ohio valstijoj priešingi siuntimui savo vaikų į viešasias mokyklas kadangi mokyklose aiškinama jog žemė yra apvali, o jie tiki jog žemė yra plokšti. Prasižengdami prieš priverstino mokymo įstatymą, tie žmonės atkreipė į save domę visos valstijos. Jie nėra pavojingi, nes tokių yra visai mažai, ne kaip Lietuvoje kur fanatizmas turi viską apglobęs, ir jie čia negali pakeist pažiuras visos didumos. Ant jų visi žiuri tik kaipo absurdo kokis dar randasi dvidešimtame amžiuje Amerikoje.

Už upės, kaimynystėje Ohio valstija randasi Kentucky valstija kur tokis padėjimas išsivystė blogesniu. Nekuriose tos valstijos augštesnėse mokyklose mokinama jog dabartinė žmogaus veislė pasiekė tą laipsnį per ilgą evoliuciją nuo žemesnių gyvijos laipsnių, kaip tiki Darvinas ir milijonai kitų. Kadangi šitas mokymas priešingas jų religiškiems įsitikinimams, Kentucky valstijos gyventojai daugumoje nori tą mokslą padaryti "priešingu įstatymams". Jie nori įvesti bausmę nuo $50 iki $1,000 bile mokytojui viešoje įstaigoje atrastam kaltu mokinime bile teorijos apie evoliuciją priešingos jų tikėjimui į Dievą "kaipo Sutvertoją žmogaus tiesioginiu tvėrimo aktu".

Priešingai Ohio valstijoms tikėtojams jog žemė yra plokšti kaip blynas, Kentucky valstijos žmonių kurie Pasaulio Tverybos istoriją laiko teisingiausia, yra dideliu skaičium daugiau ir jie jaučiasi galį užkirsti kelią panaikinimui jų įsitikinimo suvaržant platinimąsi priešingų pažiurų—priešingų bent jų nuomonei. Tokiu budu kitose valstijose Amerikonai per keletą pastarų savaičių tik ir skaito apie Kentucky valstijos atstovų progresą linkui panaikinimo evoliucijos mokslo, apie prakalbą sakytą valstijos legislaturai buvusio Suv. Valstijų Sekretoriaus Bryano, sujudinusio atstovus iki to kad jie pasikėsino panaikinti valstijoje mokymą evoliucijos palaikymui žmonėse tikėjimo į Dievą ir Biblją; tie atstovai dabar įneša vieną po kitam sumanymus ir bubnija apie tai žmonėms stengdamiesi apsaugot religišką pažiurą nuslopindami mokslą. Nors nekurie žymesni tos valstijos piliečiai pašiepia kaipo absurdą sumanymą atgražinti viduramžių dievotiškumą, tuo tarpu kiti žymųs žmonės tą remia ir pritaria įstatymui priešingam evoliucijos mokslui. Jie sako: jeigu šie valstijos atstovai to įstatymo neįves, jį padarys kiti.

Visiška laisvė tikėjimų ir religiją paliečiančių dalykų buvo žymiausiu Amerikos idealu, bet idealai suprantama sulyg laiko ir vietų kitaip. Suv. Valstijų konstitucijoj pasakyta: "Kongresas nedarys įstatymų paliečiančių religijos įvedimą, arba uždraudžiančių jų laisvą naudojimą, arba apribojančius laisvę žodžio ir spaudos". Vienok Kentucky valstija nėra Kongresas ir jos konstitucija gali keistis. Dauguma žmonių, prisilaikydami teisės tikėt kaip jiems patinka, laisvai sutinka kad ir kiti turėtų pilną liuosybę, nemanydami kėsintis suvaržyti laisvę su įstatymų pagalba.

Nejaugi Amerikoje vėl žmonių tolerantiškumas pasiduoda užeinančiai dievažninkystei? Išrodo jog Amerikos laisvė yra pavojuje ir nekurios grupės kėsinasi suvaržyti kitų protavimą ir reguliuoti jų mintis. Kalbos laisvė čia buvo dalimai suvaržyta tam tikrais laikais. Žmogaus noras ką valgyti ar gerti varžoma fanatiškais įstatymais. Nekurie krutančių paveikslų cenzoriai drąsiai sako jog visuomenė nėra užtektinai tikusi pati spręsti kas jai tinka matyti. Daug girdėt agitacijų uždraudimui visokio pasijudinimo nedėldieniais, išskyrus maldų ir sėdėjimo namie, nurodančių ką žmogus turi daryt vieną dieną ir ką nedaryt kitą. Dabar jau pakelta pasikėsinimas ką žmonės privalo mokintis, tikėti ir mąstyti, ir ką ne.

Kentucky valstijos sumanymas neturėtų buti praleista kaipo juokingas, laikinas arba vietinis toje atžagareiviškoje valstijoje. Sykį prasidėję, tokie dalykai platinasi ir auga. Nereikia stebėtis kad kurią gražią dieną suminėjimas Darvino teorijos bus prasižengimu kaip dabar degtinės pardavinėjimas.

Nereikėtų buti priešingiems kitų žmonių pažiuroms — lai jie sau tiki kad žemė yra plokšti ir lai to mokina savo vaikus, tik iš kitos pusės imant — tegul jie nesikėsina uždrausti kitiems tikėti ir mokintis jog žemė yra kitokio pavidalo negu blynas.

Liberalas.

Darbininkiškos Žinios

Anglijoj apie pusei milijono inžinierių, liejyklų ir laivų statymo, paskelbta lokautas ir išmesta iš darbo. Darbininkai atsišaukia į visuomenę paramos. Darbdaviai stengėsi visur statyti nelavintus darbininkus į tokias vietas kur reikalinga augštai išlavinto amatninko ir kur reikia mokėt unijinę algą. Už tokį prieštaravimą dirbtuvių savininkams unijistams paskelbta lokautas.

New Yorke kovo 13 d. skilo konferencija laikyta rytinių valstijų gelžkelių linijų su darbininkų atstovais, kame buvo tartasi apie algas ir darbo sąlygas. Nei viena pusė nenorėjo nusileisti.

Chicagoj esanti gelžkelių darbo taryba išsiuntė kompanijoms užklausimus kiek butų sutaupyta jeigu dabar jų reikalaujamas algų numažinimas butų pavelyta. Pirmiau kompanijos skelbė jog galėtų jos numažint pasažierių važinėjimo kainą ir prekių pervežimą.

Chicagos gelžkelių darbininkai masiniame susirinkime išnešė tam protestus.

SVEIKATOS SKYRIUS

PLAUKŲ UŽLAIKYMAS

Daugeliui vyrų ir moterų labai rupi plaukų likimas, ir nedykai, kadangi plaukai, nors iš vienos pusės rodo proto stoką, kaip musų priežodis sako, iš kitos pusės yra ženklu sveikatos. Kurio ar kurios plaukai geri ir gražųs reiškia neturėjo jokios bėdos su galva, arba jeigu turėjo greitai išsigydė, ir plaukai visada galvą padabina, prie daugelio kitų tuščių žmogaus išviršinių pasigražinimų.

Daug žmonių nusiskundžia likimu savo plaukų: vienus vargina pleiskanos, kitus kitokios bėdos, o aršiausia tuoj pradeda plikti ir užduoda kadir jaunam žmogui "senatvės dozą".

Pirmiausias patarimas kaslink plaukų gali buti tai "visada užžiurėk galvos odą, o plaukai patįs save užžiurės". Sveiki plaukai nerodo šitokių negerovių žymių. Reikia žiurėt savo galvos odos sveikatos norint turėti gerus ir sveikai augančius plaukus. Galvos oda yra labai panaši veido odai, išskyrus tik kad veido nervų centrai yra daugiau jauslesni. Galvos oda reikia sistematiškai valyti lygiai kaip veido ir visai odai pagelbstima prašalint jos atmatų medegą. Kaip "cold cream" padeda išvalyt veido odą, taip galvos oda turi turėti savo valymą ir plovimą pasilaikymui sveika.

Galvos trinkimo tankumui ar retumui negali buti nustatyta laiko. Tą klausimą apsisprendžia geriausia galvos savininkas. Užsiėmimas, vieta, sausumas ar aliejuotumas odos turi buti imta domėn. Jeigu matot jog galvoj randasi daug aliejaus, plaukus reikia trinkti kas dvi savaitės; tik išimtiname atsitikime, kas savaitė. Vienok gi jeigu galvos aliejų nėra užtektinai ir neveikia aliejus gaminančios gilės, plaukit plaukus rečiau kiek galima. Užtenka sykį į mėnesį. Kasdieninis galvos odos masažas arba trinimas pagelbės prašalinti iš plaukų nešvarumą.

Moterims ypatingai reikia paliuosuoti ir ištaršyti plaukus einant gulti kad nors kiek oro dasigautų prie odos. Tą taisyklę butinai reikia pildyti norint pasinaudoti gamtos dovana. Plaukai suspaudyti aplinkui galvą ištisą dieną buna nenaturalej pozicijoj. Prileiskit savo plaukams ir galvos odai užtektinai tyro oro, duokit jiems, taip sakant, kvėpuoti, tada jie turės savo naturalį žibėjimą. Nušepusiems, nuvytusiems plaukams, kurie visiems beveik nesmagumo ir nusiminimo priduoda, reikia patiekti biskelį alyvų aliejaus (olive oil), intrinant į odą kas antras vakaras, ir plaukai pradės atsigauti, nors jau pradėtų vysti. Trumpu laiku pamatysit kaip oda praryja kas jai paduodama, taip išbadėjus, ir perleidžia į plaukus, ir kiekvienas plaukas atsigauna, lieka gyvas ir blizgąs.

Kiti — vyrai ir moterįs — turi perdaug aliejuotus plaukus. Jiems ir tas nepatogumo priduoda. Šitame atsitikime geriausia panaudoti šaukštuką kepamosios sodos (baking soda) į paskutinį vandenį kuriuomi plaunama galvą po visiško ištrinkimo. Soda taip sakant nuėda perdaug esantį aliejų nuo plaukų ir palieka juos šilku žibančius. Jeigu sodos naudojime prisilaikysit nurodytą saiką (arbatinį šaukštuką) nereikia bijoti kad galva pasidarys persausa.

Soda geriausia tinka šviesiaplaukiams. Tamsiaplaukiai neturėtų sodos naudoti kadangi jį turi palinkimą plaukus pašviesint. To vieton, tamsiaplaukiai gali panaudoti lemono (citrino) skystimą, išmaišytą puskvortėje šilto vandens, užpilant ant plaukų paskutiniu kartu plaunant.

Opticus.
Chicago, Ill.

Kur Jusų Pinigai Atneš Gerą Pelną

THE A. B. SAVINGS AND LOAN CO.

3352 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Inkorporuota pagal Ohio Valstijos teisių ant $250,000.00, pasiulo Lietuviams progą įsigyti pastovių ir ištraukiamų šėrų, kurių kaina $105 (skaityk žemiau), nešančių nuo 7% iki 8%, mokamų kas pusmetis. Priimama depozitai už ką mokama 5%.

KAIP Galima Tapti Šėrininku

Tapti The A. B. Savings and Loan Company dalininku pirmiausia reikia likt tos įstaigos nariu. Narystės mokestis $5 nuo perkamo šėro, ką įmokėjus Kampanija išduoda narystės paliudymą Kompanijos viršininkų patvirtintą.

Ši Kompanija išduoda dvejopą indėlį: bėgantį ir nuolatinį. Abiejų kaina (par) yra $100.00 šėrui.

Tapus nariu sulyg Kompanijos įstatų, galit pirkti bėgantį indėlį po 50c ant mėnesio mokant nuo kožno šėro ant kiek užsirašot. Norint, galima mokėt ir po daugiau, iki visi šėrai išmokama. Išmokėjus už šėrus pilnai, Kompanija išduos šėrų certifikatą.

Nuolatinis (permanent) indėlius parsiduoda nariams užmokėjus išsyk $100.00 nuo šėro.

Skirtumas tarp pastovių ir bėgančių šėrų yra tas kad pastovus negalima ištraukt ir reikia už jį užmokėt pilnai antsyk; bėgantis indėlius galima mokėti mėnesiais ir galima ištraukt kada nori. Bet tie $5 narystės mokesnio pinigai negalima atgauti atgal, tik juos galima pervest kam kitam kada norit savo indėlių parduoti.

Saugumo Užtikrinimas

The A. B. Savings and Loan Co. yra inkorporuota sulyg Ohio valstijos teisių ir yra po aštria valstijos priežiura.

Ohio valstijoj negalima uždėt bile kokio biznio išnaudojimui žmonių kaip yra kitose valstijose. Svarbiausia, valstija griežtai žiuri bankines įstaigas. Dedant taupymo ir paskolos kompanijas valdžia žiuri kad žmonės kurie tą darbą ves butų pilnai atsakanti kaip vardu taip ir turtu, ir kad tuomi butų užtikrinta žmonių pinigų saugumas.

Valstija reikalauja kad visos išlaidos prie organizavimo ir palaikymo taupymo ir paskolos kompanijų butų apmokėta iš kompanijos uždarbių, o tas reiškia jog padėti pinigai taupymui ir pirkti šėrai butinai turi likti čielybėje visu laiku kada žmogus juos padeda.

Nėra skirtumo tarp nuošimčio už nejudinamus šėrus ir ištraukiamus šėrus, ir jų savininkams visada mokama dividendas už tą dalį kuri yra sumokėta, nors užsirašyti bėgantieji šėrai nėra pilnai sumokėta.

Taupymo ir paskolos kompanijos Clevelande moka net iki 12% dividendo ir daugiau, bet paprastas nuošimtis dividendo ant ištraukiamų šėrų yra tarpe 7% ir 8%.

Visi Kompanijos pinigai sudedama tik į pirmo mortgečio paskolas ant namų Clevelande, kas yra saugiausias užstatas kokis galimas.

The A. B. Savings and Loan Co. inkorporuota ir vedama pastangomis A. B. Bartoševičiaus, plačiai žinomo šiame mieste pasekmingo biznieriaus, su pagalba kitų žinomų Lietuviams patikimų ypatų. A. B. Bartoševičius turi daugelio metų patyrimo šiame darbe ir todel jo užkvietimas jusų prisidėt į šios įstaigos bendradarbius duoda jums progos pasinaudoti saugiu ir pelningu savo pinigams investmentu.

KODEL Jųs Turėtumet Tapti Šėrininku

1. Tas inpratins jus sistematiškai taupyt.
2. Duos progą pasiekti geresnio pastovo ko aikvotojas niekados neatsiekia.
3. Tas mokina ekonomijos ir padrąsina toliau taupyti.
4. Tas pagelbsti jums, pirkus bėgančių šėrų (stock) ir gauti didesnį dividendą negu paprastas mokamas už padėtus pinigus.
5. Tai yra saugus investmentas.

Iškirpk šį Kuponą ir prisiųsk, o mes suteiksime platesnių informacijų. Kuponas ☞

Šituo adresu esanti įstaiga yra vienatinė jums geraĩ žinomų žmonių uždėta ir ši kompanija neturi ryšių su kitomis prie kurių ir dabar p. Bartoševičius darbuojasi.

THE A. B. SAVINGS & LOAN COMPANY
3352 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

Gerbiamieji: Prisiųskite man platesnių informacijų apie kompanijos akcijas ir pasidėjimą pinigų. Su pagarba —

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... Valst. .....

Puikus patarnavimas keleiviams. Pritaikyti Lietuviški valgiai.

CUNARD-ANCHOR

Musų agentai yra jusų mieste arba apielinkėj. Užsi sakykit vietas.

YPATIŠKAI VADOVAUJAMA LIETUVIŲ EKSKURSIJA ANT GREIČIAUSIO MODERNIO LAIVO, PER SOUTHAMPTON:

AQUITANIA - - - - - Kovo 21

Pribuvus į Southampton, pasažieriai bus perkelti ant kito Cunard laivo ir tuoj vyks tiesiai į Piliavą, pasieks ją į devynias dienas 3čios Kl. pasažieriai turės butus del 2-4-6 ypatų. Privatiški kabinai šeimynoms. Ekskursiją užžiurės Cunard viršininkas kuris prižiurės bagažus, pasportus, ir visus reikalus, dykai. Nereikalingą Vokiškų vizų. Važiuoti šioj ekskursijoj gali visi.

Specialės kainos: į Piliavą $106.50, į Kauną $107.50. 2 kabin. $155

Kiti laivai išeis: Per Hamburgą			Per Southampton, Liverpool ir Glasgow	
CARONIA	Bal. 8	Geg. 13	ASSYRIA - - - - - -	Kovo 17
SAXONIA	Bal. 18	Geg. 25	CASSANDRA (iš Portland)	Kovo 30
Kainos: Kabine $130. 3 kl. $103.50. Taksų $5.			ALBANIA (tik kabine)	Balandžio 1
			CAMERONIA - - - -	Balandžio 6
			Per Anglija į Piliavą $106.50, Taksų $5	

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiučia-liulia."

Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bonką

BAMBINO

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Office

Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalins kudikio vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalins užkietėjimą. **"Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!"**

Motinos! Jeigu jųsų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pašto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

FARMOS FARMOS

Norinti apsigyventi ant gerų žemių tarpe Lietuvių kur yra 483 Lietuviai pirkę farmas, šioj Lietuvių Ukininkų kolonijoj, kreipkitės čia. Aš turiu daugelį farmė pardavimui, visokių, didelių ir mažų, geriausios žemės su puikiais budinkais, didžiausais sodnais, gyvuliais, padargais ir užsėtais laukais. Parduodu ant lengvo išmokėjimo. Del platesnių žinių kreipkitės prie musų ir reikalaukit Farmų Katalogo. (11)

JOHN A. ZEMAITIS
R. 1, Box 17 Fountain, Mich.

Medicinos kad Merginos Mylėtų Vaikinus, o Vaikinai Merginas

Prisiųskit savo antrašą ir už 2c pačto ženklelį, o mes prisiųsime visas informacijas. (9)

THE CRY AGENCY
10 S. Meade Street
Wilkes Barre, Pa.

PRANEŠIMAS

THE MUNICIPAL SAVINGS & LOAN COMPANY

Įsteigta 1913 metais

praneša savo daugybei kostumerių jog jos sumokėtas kapitalas dabar pasiekė pilną $1,000,000.00.

Šis vienas milijonas Dolarių kapitalo apsaugos taupymus visų musų Depozitorių, kurie gauna ir 5% nuošimčio už savo bile dieną padedamus pinigus čionai.

Pradėti taupymą galite musų įstaigoje su $1 ar daugiau bile kuriame iš musų penkių ofisų

MAIN OFFICE — 2ros Grindįs — HANNA BLDG.

Superior Skyrius
7909 Superior Avenue
M. A. VINSON, Vedėjas

St. Clair Skyrius
2006 St. Clair Avenue
P. MULIOLIS, Vedėjas

Kiti Skyriai 2832 W. 25th Street 12301 Miles Avenue

ERDVĖSE APSIREIŠKĖ KOKIA TAI NETVARKA

KAS pasidarė su pasauliu?

Kas nors yra negerai kur nors, bet kur?

Nejaugi penki metai beveik neperstojamų tranksmų kanuolių, baisųs sprogimai didžiųjų šovinių, sukėlė visą musų erdvių neramumą nuo ko net mėnulis išsimušė iš nustatyto savo greitumo vdylika mylių? Ar nuo to išklydo ir musų žemė iš kelio?

Iš pirmo žvilgio tokis įsivaizdinimas išrodo absurdu, vienok yra galimybės jog gal but ciniškas mokslas, kuriam viską reikia "prirodyti", išsykio dar į tai domos neatkreipė. Akmenėlis įmestas į prudą sukelia mažą vandens sujudimą kuris paskui prasiplečia į didelius ratus. Pištalieto šuvis sukelia oro bangas kurios plečiasi didyn į tolybes keliaudamos. Tą patį padarė ir kanuolių tranksmai tik daug didesniu saiku.

Ar taigi oro sujudimai ir apsupantis musų žemę eteras privertė mėnusį išeit iš jo kelio; ar tas sukėlė elektriškas sroves nepažymėtas mokslo kataloguose?

Kas nors gamtoje atsitiko labai aiškaus kas negalės likti ignoruota.

Bėgyje 1921 metų buvo 1,046 laipsnių temperaturos perdaug; tai yra, abelna kasdieninė temperatura per visus šešis mėnesius buvo 5½ laipsniai virš normalio.

Didžiausi kokie astronomijai žinomi plėtmai buvo matoma ant saulės. Vienas buvo 150,000 mylių didumo.

Mėnulis skubinosi savo keliu tiek kad jis užbėgo dvylika mylių pirmiau savo nustatytu ir dikčiai nuvaikščiotu ratu.

Skylė buvo išdeginta viename Atlantike gulinčiame apsuptų telegrafinių vielų punde giliai po vandeniu ir keliolika šimtų mylių nuo pakraščio.

Karlstade, Švedijoj, ir Brewster, N. Y., elektros suvedimo svičiai tapo išdeginta kokia tai palaida elektros srove vienu laiku, tą pačią naktį.

Keista tik kad bevieliai telegrafai ir bevieliai telefonai nuo to nenukentėjo nei kiek negu paprastose aplinkybėse.

Mokslininkai, kurie mano yra tikri visame ką žino, speliojo ir svarstė, bet ant nieko. Jie aiškino jog saulės plėtmai turį bendro su neramumais ore ant žemės, po to kaltę metė ant Jupiterio, didžiausios planetos, beveik 1,000 sykių didesnės už musų žemę, su beveik 300 tiek tirštumo masės. Saulės plėtmai apsireiškia beveik kas vienuolikti metai, kas supuola kuone su tuo laiku kiek Jupiteriui ima apkeliauti aplink saulę.

Kiti mokslininkai sakė jog elektronai paleidžiami saulės plėtmų veikme bombardavo žemę tokia daugybe kad sukoneveikė musų žemės elektrišką lygsvarą. Profesorius Pupin, vienas iš didžiausių fizicistų, laikosi elektronų teorijos.

Dr. Schlesinger, Yale universiteto obzervatorijos direktorius, irgi aiškina panašiai kaip Prof. Pupin. Jis tiki jog saulės plėtmai yra kalti už daugelį žemės neramumų ir jog Jupiteris yra viso to pamate.

Kaip saulės plėtmai pasidarė yra labai svarbus dalykas. Kad suprasti viską aiškiai, reikalinga paminėti jog saulė nėra kietas kunas. Dalis jos sukasi aplink jos ąšį greičiau už kitas dalis. Karštis, taip didelis jog jo nėra galima išmieruoti jokiais žmogaus padarytais instrumentais, nei net nuspėti, sukelia liežuvius ugnies augštyn į visas puses su greitumu 500 mylių į valandą, į augštumas suvirš 300,000 mylių.

Saulė nėra paprastas karštas kunas einantis šaltyn; jeigu taip butų, saulė atšaltų į 3,000 metų. Ji nėra tik paprasta deganti masė kaip anglies kruva, nes jeigu taip, temperatura pasirodytų nupuolusi žemyn į tukstantį metų laiko.

Abelnai priimta teorija yra ta jog gravitacija arba traukiamoji spėka padaro traukimą į kruvą, arba inpuolimą vidun išlaukinių saulės skritulio dalių, ir tas puolimas, savu keliu, išduoda užtektinai karščio kokis pasidaro laike ugnies persivertimo. Apskaitliuojama jog tokis susitraukimas yra apie 180 pėdų ant metų.

Žemės atmosfera suima beveik tik pusę šilumos kiek ateina pas mus nuo saulės. Vienas stebėtinas dalykas yra tas kad visos didelės išduodamos saulės šilumos tik vieną milijoninę dalį paima planetos į kruvą sudėtos. Kas atsitinka su likusia dalimi saulės karščio nežinoma.

Saulės "atmosfera", jeigu taip galima pavadinti, padalinta keliais sluogsniais gazų ir garų. Balta skaistė dalis mums matoma yra fotosferas. Iš jos ateina karštis ir šviesa kuriuos mes jaučiame ir matome. Kiti sluogsniai, virš jo, yra "perversminiai sluogsniai", nekurie nuo 500 iki 1,000 mylių storio, ir paskui kromosferas, tarp 5,000 ir 10,000 mylių storio. Augštutinėji kromosfero dalis yra baisiame sujudime kaip bangos audringoj jurėj, ir nuo jos pakįla raudonieji ukai kuriuos matome ypač laike saulės užtemimų.

Vienok viskas tas dar neišaiškina kodel mėnulis, labiausia musų žinomas kaimynas ir žemės draugas, galėjo pabėgėti dvylika mylių pirmiau negu jam nustatyta. Tiesa, jo greitumo padidėjimui yra žinomas laikas ir tai tik dvi "sekundos" šimtmečio bėgiu — "sekunda" lygi 30 sieksnių, vienok jo greitėjimas taip padidėjo kad išviso jau pasidarė net 12 mylių.

Ar tas yra nuo žemės traukimo, nuo vandenų pakilimo, nuo tos dar pusiau suprantamos gravitacijos taisyklės, mokslas nežino. Nors yra žinoma jog Jupiterio mėnuliai pasilieka užpakalyj savo kelio apie šešiolika "minutų" kuomet Jupiteris yra toliausia nuo žemės. Išsiaiškinant tuomi, prisieina tikėti jog mėnulio pagreitėjimas yra nuo jo tolumo nuo žemės. Pereitame numeryje ant pusl. 3-čio matėme mažą straipsnelį: "Mėnulis Artinasi". Seniau čia esame rašę apie tai ar mėnulis nupuls ant žemės. Išeina kad juo daugiau mėnulis prie žemės artinasi tuo jam reikia greičiau lėkti kad nepametus lygsvaros ir nenupuolus ant žemės. Pavyzdis štai kame. Kada ant ilgo šniuro parišę akmenį sukame aplink galvą — sukimas yra lėtesnis, bet kada šniurą sutrumpini — reikia smarkiai sukti kad akmuo nenukristų.

Kodel žemė turi tokią intekmę ant mėnulio, ir kodel ji tiek intekmėja ant kaimyniškų savo planetų bei ant žvaigždžių, mokslas dar neišaiškina — nei kodel mes turime tokią padidėjusią temperaturą ir elektriškų srovių sujudimą. Ši žiema ypač yra nešalta, vasara buvo karšta, ir matysime kokia bus sekanti vasara. **X.**

LINKOLNO MINTIS

Garsus Suv. Valstijų prezidentas Abraomas Linkolnas, nužudytas 1865 metais už vergų paliuosavimą, yra šitaip pasakęs: "Nekuriuos žmones galima apgauti visą laiką, ir visus žmones tiktai tulą laiką, bet negalima apgaudinėti visų žmonių visada."

Nelaiminga duona. Francuzijoj buvo prisilaikoma burto nekepti duonos tarpe Kalėdų ir Naujų metų, jeigu nenori užtraukti nelaimės ant visos savo šeimynos.

Panašių burtų yra ir Lietuvoj. Labai negeru daiktu laikoma prariekti kepalą duonos išvakaro.

Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškas

ŽODYNAS

Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoj gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni prasideda Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos žodžio reikia, tame skyriuje ir randi. Važiuojančiam į Lietuvą butinai reikėtų jį turėti, kad neužmiršus Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoj buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagelbininkas. Be jo nei vienas parvažiavęs Lietuvon negalės apsieiti, nes tenai bus reikalų su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patįs nesinaudosit, parvežkit saviškiams, nes Lietuvoje žmonės labai užsidegę Anglų kalbos mokinimusi.

Katalogo No. 3146. Drutais apdarais $10.00
Tas pats, gera morokko oda, labai drutas $11.00

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

KNYGA APIE LIETUVOS KARIUMENĘ

Puikiausias iš dailiųjų musų spausdinių, — didelio formato knyga, su daugybe paveikslų Lietuvos Kariumenės, jos vadovų, lavinimosi punktų, jaunikaičių kovotojų, kurių ne vieną iš veidų pažinsite jusų kaimo ar parapijos narsuolį. "LIETUVOS KARIUMENĖ" tai knyga iš 176 puslapių, gražiais minkštos odos viršais; plačiai aprašo musų Kariumenės pradžią ir jos veikimą iki 1919. **Reikalaukit "Dirvos" Knygyne. Su prisiuntimu kaina $3.00 Nedaug jų tėra.**

JUOKIS
ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

BRANGIAUSI DAIKTAI

Saldžiausios dainos yra tos
Kurios neišdainuotos,
Kurios giliai niuro širdyj,
Pasauliui neišduotos.

Didžiausias džiaugsmas yra tas
Kuris širdyje gludi,
Kurio nežino niekas kits
Kaip tas kuris jį turi.

Brangiausia meilė yra ta
Kurios dar sviet's nežino,
Tik dega ji širdyj vienoj
Prie tos ką jis pažino.

Adonis.

Nuo Juokų Red.: Žinodami apie gerb. Adonį iš senai, žinome ir jo šių žodžių teisingumą ir tikime tam. Tą kaip kas čia bandė išreikšti seniau, ypač p-lė Kleopatra pirmose savo eilėse. Nors dabar ji tą mato nenaudingu, inėjus antran laipsnin gyvenimo — iš svajonių į tikrenybę (kaip pereitame num. jos eilėse matėme), vienok gerb. Adonis čia kalba pasiekęs, kaip jau išskaitliuojame, ketvirtąjį laipsnį: perėjo svajones, perkeliavo tikrenybę, pažino sunkumą meilės kryžiaus, ką čia seniau mums atvaizdino, dabar jau vėl gryžta į įsivaizdinimus ir atranda viską geriausiu ką žmogus sau vienas įsisvajoti gali.

Šitie laipsniai nieko neturi su gyvenimo laipsniais. Amžius savo laipsnius visiems vienodai nuskyręs, bet viršuj kalbami laipsniai ne visų žmonių (ir mergų) vienodais laikais pereinami. Vieniems vieną laipsnį pereiti ima beveik tiek kiek kitam du, ir kiti net tris laipsnius perbėga iki nekurie vieną išmatuoja.

Gyvenimas yra kova, ir toje kovoje esant, jei kitas kas garsiau prieš tave kovodamas surinka — nenusigąsk ir nebėk iš kovos lauko, įsivaizdindamas jog anas ištiesų yra už tave tvirtesnis.

Daug kartų ant bile ko žmonės padeda darbo tiek lyg kalnus nuversti reikėtų, o naudos buna tik — pelės didumo.

Nekurie dalykai kurie mums labai patinka tankiai yra mums ir pražutingi.

Pavasariui ateinant, mes turime mintyje žmoniją, kurią galima padalint į du skyriu. Viena dalis susideda iš tokių kurie, vėjui nuputus kam skrybėlę nuo galvos, žiurėdami į tai juokiasi ir šaiposi, nors skrybėlė tankiai patenka į balą. Kita dalis, daug skaitlingesnė už pirmą, susideda iš tokių kurie vejasi paskui kito kepurę, pagauna ją, ir atiduoda savininkui. Vienaip ar kitaip apie tokius žmones manant, galima aiškint jog jie geraširdžiai, nesaumyliai ar kitokie. Vienok jie yra nemąstanti.

Pavasario vėjams siaučiant, tankiai tenka matyt žmones be skrybėlių, arba vejantis paskui savo galvos dangtį. Kurie juokiasi matydami žmogaus nupustą skrybėlę mažai tesupranta su kokiu negerumu širdyje jis vejasi savo daiktą. Jie gal but yra atsargiųjų rušies, užsimauna savo skrybėlę tandžiau ir eina tolyn, kad vėjas ir pučia.

Tie kurie padeda kitam sugauti vėjo nuneštą skrybėlę jie padeda apmažint žmogaus nepatogumus. Jis neatsisuka pažiurėt keno skrybėlę jis stengiasi pagaut; nežino ar ji priguli kokiam bankieriui ar tik paprastam darbininkui. Viskas kas jame veikia tai impulsas arba instinktas padarymui kitų gyvenimo patogesniu.

P. Vaitkunas turi stubą ant Hamilton ave. (vietinis). Aną dieną jis numažino savo rendauninkams mokestį. Sutikęs jį draugas juokiasi: "Tu dabar sutaupysi daugiau pinigų rendą žmonėms numažinęs."

"Kaip tai?" klausia jis.

"Mažiau nustosi kada žmonės neužmokėję išsikraustys."

Kainų puolimas mažai palietė barzdaskutyklas. Barberiai pasiryžę skust mus iki paskutinos.

Diplomatija, — sako P. Antanaitis, iš Brooklyno, — yra tai mokslas apie tai kaip gauti ką užsimanai be mobilizavimo kariumenės.

Ch. Stanionis (iš Scrantono) rašo: "Aš mačiau šunelį lojant ir vejantis paskui bėgantį traukinį. Ką jis su traukiniu darytų jeigu pasigautų?"

Z. Z. prisiuntė mums iš savo draugystės konstitucijos šitokią ištrauką:

"Reikalai Maršalkos. Sušaukti visi brolei ant salės del rodovajimo, maršalka pavidnas užimt savo pavidnasti. Tur visus sustatyt į glitą su uvoga, pradėjus nog vyriausio komiteto iki paskutiniam, pravest kelią eidams pirm visų, netoliau kaip 3 žinksnius su baltom pirštinaitėms ant rankų. Laike smerties brolio, eidami palaidot kuną. Kada pribuna ant vietos, jisai turi sustatyt visus į dvi glitas, kad nešant kuną tuo keliu visi nusiimtų kepures del atsisveikinimo toje valandoje, prižiurės kad butų išpildyta ceremonije tam laikia o pribuvę ant ašarų pakalnės, teipo-gi išpildit provas augščiaus parašytas".

Tai musų "rašliava" iš suvirš 15 metų atgal.

Bet svarbiausia ir dabar yra tokių spaustuvių ir laikraščių kurie nemoka dėt atskyrimo ženklų, ką matėme iš viršutinio pasakyme: "netoliau kaip tris žinksnius su baltom pirštinaitėms".

1921 m. rašyba, mums pasisekė sugaudyti, vartojama panašiai: **"Mokestį, po $5.00 už egzempl., su įpakavimu ir prisiuntimu siunčiu draug su šiuo užsakymu."**

Išeina kad žmogus siunčia ir mokestį ir įpakavimą sykiu su užsakymu, arba kaip nors kitaip.

Tinka tik: "Pinigus su užsakymu", arba "užsakymą su mokesniu".

Kitaip: "Mokestį, po $5 už egz. su įpakavimu ir prisiuntimu, siunčiu drauge...."

Ženklelis (,) turi didelę svarbą rašte, ir kartais gali reikšti žmogaus gyvybę arba mirtį.

Musų laikraščiai ženklelius dėda šitaip: "Parsiduoda vežimas, kuriame yra dvi sėdynės ir arklys".

Po žodžio "kuriame" ženklelio nereikia, bet musų redaktoriai nepraleidžia to žodžio neparašę prieš jį (,). Bet prieš "ir" po "sėdynės" jie nepadeda (,), ir tada išeina: Vežime yra dvi sėdynės ir arklys. Bet čia žmogus parduoda paskirai vežimą ir paskirai arklį, sėdynės yra tik paaiškinimas kas vežime yra.

Tą ženklelį (,) taip pat naudojama prieš kožną "kad".

"Sakoma, kad jis yra jau senyvas žmogus."

Bet (,) dedasi tik ten kur po "Sakoma" nėra žodžio "kad", o kur jis yra jis panaikina ženklelį (,).

Skersai-išilgai musų laikraščius žiurint, visur matai perskyrimo ženklelius (,) padėta ten kur jie nereikia, o kur reikia — nėra.

Kitą neleistiną prasižengimą papildo musų laikraščiai tai šį: Kauno "Trimite" (N. 7), ant p. 27, patalpinta vaizdelis "Rupužė". Ne tame blogas. Po antgalviu pasakyta: ("Viktorą Giugo sekant").

Kas tas do paukštis Giugo? Viktoras Hugo buvo pažymus Francuzų rašytojas. Iš kur gi pas mus "Giugo" atsirado? Nagi iš to seno, nekenčiamo Rusiškumo! Rusai Latinų H vietoj deda G. Bet kodel Lietuviams Latiniška H tolimesnė už Slavišką G kuomet mes turime pasisavinę visą Latinų alfabetą?! Gėra butų taip laikytis Slavizmo, tolimo ir barbariško Lietuviams!

Neužmirškit saviškių Lietuvoje: Užrašykit jiems "Dirvą"

L. P. IŽDAS

L. P. Iždo Komitetas maloniai prašo sandarbininkų siunčiant aukas ir metines duokles čekiais, pačto ar ekspreso money orderiais visuomet užrašyti ant jų **Lietuvių Politinis Iždas,** arba sutrumpintai, **L. P. Iždas.**

Siunčiant pinigus, taipgi darant patarimus, paklausimus ar kitais L. P. Iždo reikalais prašome kreiptis sekančiu adresu:

Lietuvių Politinis Iždas
3252 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

NAUJIENOS! MOTERIS IR MERGINOS!
Importuotos Langinės — Vertės $5.00 — Šį Mėnesį tik po $1.95

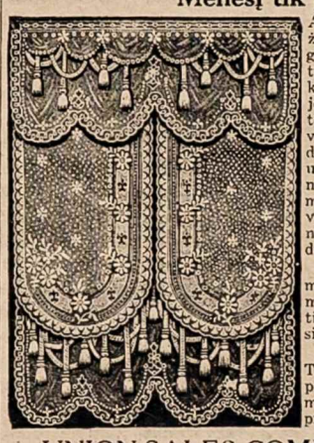

Ar turėjot progą savo gyvenime pažvelgt į tokias puikias ir stiliškas Langines kaip šiame paveiksle, kurios butų gražiausiu papuošalu jusų langams, kaip šios yra sX8I,SrtēĒe0 O-u jos yra naujausio modelio ir vienatinės tokios rušies. Jos yra artistiško pavyzdžio ir garantuotos rankų darbo ko delei išrodo labai turtingos, kaip net už $15, ir negausit geresnių, nei kitos nelaikyt taip ilgai kaip jios kurias mes parduodam šio mėnesio bėgiu tik visai speciale kaina $1.95 pora. Jeigu norit užsakyti keturias poras, mes atiduosime jas už tik $7.00.

Kadangi šis specialis supažindinimo išpardavimas tęsis visai trumpai, mes todel patartume jums pasinaudoti šia proga tuojau. Niekados to nesigailėsite.

Mes nereikalaujam pinigų iškalno. Tik prisiųskit mums 35c stampomis persiuntimo lėšoms, už langines užmokėsit kuomet jos bus jums į namus pristayta. Rašykis mums tuojau.

UNION SALES COMPANY Dept. 120
673 W. Madison St. Chicago, Ill.

LAIVAKORTĖS ATPIGO

Į Hamburgą $103.50
Į Liepojų $110.00
Į Piliavą-Karaliaučių $106.50
War Tax $5.00.

Pinigų Siuntimas Lietuvon žemiausiu kursu. Pinigus gauna Lietuvoje iš arčiausio pašto laike 25—30 dienų.

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave.
Brooklyn, New York

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — **G. KUNAŠAUSKĄ.** Agentura uždėta 1910 m.

PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties.

Persiuntimas **PINIGŲ Į LIETUVĄ** pagal dieninį kursą.

ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmainau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas
179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

DABAR LAIKAS

PRADĖTI rupintis apie sekančio mėnesio "ARTOJĄ", nes jis visada išeina pirmą mėnesio dieną ir tuoj išsibaigia ir nelieka tokiems kurie "vėlai keliasi" arba vėlai pradeda rupintis. Daugumas užsisako kas mėnuo sau po numerį prisiųsdamas 10 centų, neišgalėdamas metinės prenumeratos užsimokėti, delei bedarbės. Kurie galit užsimokėkit už metus iškalno, tada nereiks manyti ar gausit ar ne: butinai jums bus prisiųsta. "ARTOJAS" yra 28 puslapių, didelio formato, literaturos ir mokslo žurnalas, talpina įvairių skaitymų, eilių ir juokų.

Amerikoje Metams $1. Lietuvon $1.25

"ARTOJAS" 7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

PRIE STRAISPNIO "OSTEOPATIJA"

Yra labai pagirtina kuomet osteopatai rašo apie osteopatiją, optometrai apie optometriją, ir tt. Vienok, rašant bile ką nereikia persudyti, o užtenka perstatyti dalyką tikroje ir aiškioje šviesoje. Skaitytojai patįs sugebės atskirti grudus nuo pelų. Gi priešingai, išrodo it "kaminakrėtis ir maluninkas": vienas giria savo suodžius, o antras miltus, ir tuom abudu didžiuojasi. Rašytojai mokslišku straipsnių privalo buti bešališki. Tečiau to nematome J. J. Š. straipsnyje "Osteopatija".

Jau pirmame sakinyje minėto rašinio autorius vadina mediciną alopatija. Tai jau yra siauras vienpusiškumas, pagieža ar stoka žinojimo. Kaip alopatijos ir taip alopatų šiandieną visai nėra. Alopatija vadindavosi medicinos šaka kuomet buvo manoma jog vystantis kokiai nors nežinomai ligai reikia pagaminti žinomą ligą. Daleiskime, kuomet žmogus apsirgdavo kokiu nors užkrečiamu uždegimu, buvo manoma jog reikia pagaminti panašų užkrečiamą uždegimą kokiais nors vaistais. Taip, gydant pultekį, akių uždegimą ir kitokias ligas, buvo vartojama sidabro nitratas pagaminimui antro, chemiško ir neužkrečiamojo, uždegimo. Trumpai ir aiškiai sakant, alopatai tikėjo jog pagydymui ligonio reikia susargdyti jį dar kokia nors kita lengvesne liga kuri apgalėtų pirmąją užkrečiamąją ar nežinomą ligą. Toks protavimas ir gydymo budas buvo vartojama pirm negu gimė bakteriologijos mokslas, ir pirm negu alopatai sužinojo jog daugumas ligų paeina nuo užsikrėtimo bakterijomis. Vienok, kuomet bakteriologija išsivystė į mokslišką tikrenybę, alopatija ir alopatai mirė — pakeitė visus gydymo budus. Alopatijos vietą užėmė reguliarė medicina, kuri tvirtina jog gydyti užkrečiamasias ligas reika prašalinti jų priežastį — prašalinti ligos perus-bakterijas. Kad iš alopatijos ir alopatų išsivystė šiandieninė reguliarė medicina ir medikai tai jau kitas klausimas. Vienok šiandieną kas vadina reguliarę mediciną alopatija parodo jog neturi nei mažiausios nuovokos apie kalbamąjį dalyką.

Osteopatija, kaip ir daug kitokių blogų ir gerų daiktų, klaidingų ir teisingų teorijų, paeina iš senovės. Vienok savo teorijomis pasirodė esanti persilpna, ir užėjus epidemijoms Europoj ir Azijoj ji galutinai susmuko. Tik 1874 metais kaimo gydytojas Dr. A. T. Still pradėjo vystyti ir varyti savo rušies "biznį" ir įsteigė osteopatų mokyklą. Ant kiek toji mokykla suteikė naudos liaudžiai yra mažai žinoma; tečiau minėto daktaro asmeniški reikalai žymiai pagerėjo. Tai buvo savo rušies pasipelnymo kabliukas. Reiškia, osteopatija atgijo ne ant tyrų mokslo principų bet ant Amerikoniškų dolarių, kurių jieškojo susibankrutijęs medicinos daktaras. Ant tų pačių pamatų jinai randasi dar ir šiandieną. Tai yra tik privatiškas kromelis, o ne mokslo šaka. Juk jeigu osteopatiški gydymo budai butų naudingi kodel gi reguliariški medikai jų nevartotų? Jie turi teisės vartoti visus gydymo budus neskiriant nei osteopatijos. Visi medikai pasmerkia osteopatiją, nes joje nemato nieko moksliško.

Tą patį galima pasakyti ir apie visas — išskiriant vieną — osteopatiškas "kolegijas" ir ligonbučius. Visos tos įstaigos yra privatiškos ir tarnauja privatiškiems reikalams, o ne visuomenei. Nei vienas universitetas, nei viena gera kolegija, nei vienas ligonbutis negali išsilaikyti be aukų, fondų ir šiaip jau pašalinių inplaukų. Valstijos mokyklas ir ligonbučius užlaiko valstijos. Gi privatiški ligonbučiai ir mokyklos gauna pašalpą iš įvairių "community" fondų, ir taip vadinamų endowmentų-aukų. Išlaidos bile mokyklos ir ligonbučio yra didesnės negu inplaukos. Pavyzdžiui paimkime kad ir Clevelando mokyklas ir ligonbučius. Vos kelios savaitės atgal kaip Western Reserve Universitetas — viena iš geriausių mokyklų šioje šalyjo — gavo aukų net du ir pusę milijono dolarių. Gi Lake Side ligonbutis išleido daugiau negu šimtą tukstančių dolarių iš "community chest" fondo. Turėdami tiek pašalinio kapitalo ir paspirties, kaip mokyklos taip ir ligonbučiai, gali suteikti kuogeriausį patarnavimą liaudžiai. Na o kaip yra su osteopatiškomis mokyklomis ir ligonbučiais? Budamos siaurai privatiškos ir paremtos ant privatiškų "biznio" pamatų, jos neturi jokių pašalinių inplaukų. Todel negali ir neturi iš ko apmokėti mokytojams ir lektoriams. Prisieina samdyti kuopigiausius profesorius. Na, o pigi mėsa.... patarlė sako. Tą patį galima pasakyti ir apie osteopatiškus ligonbučius. Jie neturi kapitalo ir negali duoti gero patarnavimo, o ką jau bekalbėti apie moderniškus pagerinimus. Prie to, juk keletas skatikų turi atlikti osteopatiškų kolegijų ir ligonbučių savininkams, nes kitaip tuojau žlugtų jų "biznis". Išvedimas gali buti tiktai vienas. Osteopatiškos kolegijos ir ligonbučiai turi apiplėšti žmones, arba neduoti reikalingo prirengimo mokiniams ir atsakančio patarnavimo ligoniams. Be to, osteopatiškos mokyklos ir ligonbučiai yra mažyčiai, silpnučiai ir neskaitlingi. Kad ir tokiame Clevelande juk nesiranda nei vieno osteopatiško ligonbučio. Tai kur gi tie osteopatiški "chirurgai" daro operacijas ir kur yra siunčiama osteopatų ligoniai? Gydytojos gi be ligonbučio ir moderniškų laboratorijų yra it kapitonas be laivo.

Kalbant apie osteopatiškus gydymo budus, J. J. Š. mini Dr. Littlejohn kaipo autoritetą. Gi tas Dr. Littlejohn — mažas Jonas — taip joniškai rašo jog ir gvildenti jo mintis butų visai joniškas darbas. Mesti visų ligų kaltę ant kokių tai "kuno skystimų" ir tvirtinti kad spaudymas-manipuliacijos sutvarko tuos "skystimus" yra bereikalingas žodžių vartojimas. Juk kuno "skystimai" yra kraujas ir limfa. Be to, 40 nuošimtis kraujo yra sudėta iš kietos medegos, o ne skystimo. 60 nuošimtis kraujo yra plazma, kuri turi apie 93 nuošimčius vandens. Net kietoji kraujo dalis, kraujo kuneliai, turi apie 60 nuošimčių vandens. Reiškia, skystoji dalis musų kuno yra paprastas vanduo kuriame nardosi įvairųs kraujo ar limfos kuneliai ir kuriame randasi ištirpusių druskų ir maisto šmotelių. Nejaugi osteopatai bando "sufiksyti" vandenį? Jeigu taip, jų darbas yra panašus anam pasakiškam didvyriui kuris kovojo prieš kalnus. To negana, juk bakterijos yra tam tikros gyvojo pasaulio vienutės. Kuomet jos užpuola reikia gintis it nuo užpuolusio šuns — reikia jas užmušti ar prašalinti. Jeigu šuo kąstų į blauzdą tai musų osteopatai vieton apginti žmogų nuo šuns pradėtų jį spaudyti — darytų manipuliacijas ir bandytų atitaisyti jo "skystimėlius", o šuo tegul sau kanda. Kur gi logika? Kam klaidinti liaudį? Jeigu apipuola žmogų sifilio, drugio ar kitokie gyvunai tuomet reikia tuos gyvunus užmušti vaistais, o ne svajot apie "kuno skystimus" ir nugaros spaudymus. Aš nieko nesakau prieš įvairius spaudymus ar masažus, o apie "skystimėlius" mes patįs ir be osteopatų apsirupiname. Masažas kartais yra labai naudinga. Vienok tikėti kad masažas išgydo visas ligas yra ženklas beprotystės.

Negeriau yra ir su osteopatiškais "chirurgais". Jau užmigdyti žmogų yra vartojama eteris, chloroformas ir kiti vaistai. Na o laike ilgesnių operacijų kartais ligonis nusilpsta ir tuomet butinai reikia pavartoti akstinančius ir stiprinančius vaistus. Ką gi daro osteopatai panašiuose atsitikimuose? Kaip jie gydo taip vadinamąjį "surgical shock"? Jiems vaistai yra užgintas vaisius, o be vaistų reikštų mirties dekretas.

Kad osteopatija galima baigti į tris mėnesius tai jau faktas. Vienok J. J. Š. tvirtina jog reikia turėti atestatus pradinės mokyklos, augštesnėsės ir net du metu kolegijos. Nesiginčysiu. Vienok aš pažįstu ypatiškai keletą osteopatų ir žinau jog tie ponai neturi nei atsakančio ABC mokslo. Tai kaip čia sutaikinti gyvenimo faktą su tais nepamatuotais tvirtinimais? Be to, reikalavimas kataloguose ir išleidimas diplomuotų osteopatiškų bemokslių yra irgi du skirtingi dalykai. Dr. C. H. Mayo iš Rochester, Minn., rašydamas apie "nurses" sako jog "jos pašvenčia beveik tiek pat laiko mokymuisi kaip ir medikai, ir tris-keturis sykius tiek laiko negu osteopatai ir kiropraktikai". (Žiur. žurnale "Surgery, Gynecology and Obstetrics", N1, p. 157, 1922.) Juk slaugytojų mokslas yra tik trįs metai. Gi jeigu jos pašvenčia keturis sykius daugiau laiko negu osteopatai tai kiek ima laiko gauti osteopatišką "diplomą"? Ir šitaip pasakė ne koks ten daktarėlis bet vienas geriausiųjų chirurgų pasaulyje.

Prie J. J. Š. paminėtų kolegijų dar pridėsiu jog viena osteopatiška "kolegija" randasi Elgin, Ill. Kaip ilgai ėmė gauti osteopatišką diplomą iš tos "kolegijos" vos trįs metai atgal? Ar tos diplomos yra pripažįstama visose valstijose?

Baigdamas, J. J. Š. pasižada atsakyti į klausimus. Taigi aš ir klausiu. Kaip osteopatai gydo mėšlungį-tetanus, sifilį, drugį, difteriją, pasiutimą-hydrophobią, kudikių akių pultekį, influenzą ir net paprastasias vidurių kirmėles? Be to, paimkite kitas įvairias ligas, ir atskirai, konkrečiai, parašykite kaip jas osteopatai gydo. Kur ir ką reikia spaudyti-manipuliuoti?

Už atsakymus iškalno tariu ačiu. Gi nesutikdamas su osteopatiškais gydymo budais noriu pasilikti teisę išreikšti savo mintis.

Dr. Med. J. T. Vitkus.

"DIRVA" ATPIGINTA
(Žiur. pusl. 2-rą)

BROOKLYN, N. Y.

"Vienybės" Seimas. Kovo 4 d. atsibuvo trečias "Vienybės" bendrovės seimas, šėrininkų suvažiavo skaitlingai ir visi buvo pilni energijos ir geismo kad "Vienybė" pataptų dienraščiu. Po visų apkalbėjimų ir raportų pasirodė jog biznio dalykai stovi gerai, ir viskas geroj tvarkoj. Vienybės Bendrovė visai skirias nuo kitų, ji yra apšvietos bendrovė, kaip mokykla. Tėvai leidžia savo vaikus į mokyklą — kam jie leidžia aiškint nereikia. Tas pats ir su šia bendrove: tai yra tautos mokykla kuri įkvepia žmonėms tautinį ir valstybinį susipratimą, ir tt.

Prie pabaigos seimo, pirmininkas kvietė narius paimti daugiau šėrų, tie ir padarė. Nekurie stačiai užmokėjo, kiti žadėjo pinigus atsiųsti iš namų.

Šiems metams direktoriais išrinkta: J. Ginkus, A. Kandrotas, V. Kriaučiunas prie kitų. Visi naujieji, ir senieji, direktoriai sakosi dirbsią iki "Vienybė" pataps dienraščiu.

Prie uždarymo Seimo, pirmininkas J. O. Širvydas, kaipo bendrovės pirmininkas, paprašė suvažiavusių pagerbt mirusius senosios "Vienybės" leidėjus. Visi tą padarė pagarbiu atsistojimu, išreikšdami apgailą mirusių J. Paukščio ir K. Brazio. Seimas užsibaigė 6 val. vakare.

Dabar apie "Lapkų". McCaddin salėj buvo "Vienybės" seimo parengtas vakaras, statyta tragi-komedija "Lapkus". Šis veikalėlis labai puikus, aktoriai jį dar puikesniu padarė — nei Kauno operos artistai nebut geriau atvaizdinę. A. M. Augunas lošė "Lapkaus" rolę; J. Valentis — Vingilio rolę; M. Teiberiutė — Matildos rolę; ji nors dar jauna bet labai gerai atliko, ir jos rolė pusėtinai didelė; U. Kriaučeliuniutė — Katrės rolę irgi gerai atliko; K. Širvydienė — Plepaitienės rolę, kuri nors trumpa bet svarbi, ir atlikta gerai. Veikalas gana ilgas ir aktoriai matyt dėjo daug truso tinkamam išsimokinimui.

Čia dar ką noriu paminėti. Brooklyno moterįs nelieka nuo prakilnių darbų. Kadangi prie lošimo reikėjo ir daugiau moterų rankų, butent pataisyti pietus lošėjams ir Lapkams ir jo senam draugui Vingilui, — jos taip pataisė gardžius kad visa salė kvepėjo kaip valgykla, net žiurėtojams apetitai sukilo. Pietų rengėjos buvo: T. Klimienė, P. Karpienė, K. Širvydienė, U. Kraučeliuniutė, O. Jackevičiutė.

Visas parengimas nusisekė labai gražiai, už ką aktoriai įgijo didelę publikos simpatiją.

Sena Mergelė.

APIE GREITO PELNO JIEŠKOTOJUS

Pastaraisiais laikais daugelis musų žmonių pakėlė didelius nuostolius bejieškodami didelio ir greito pelno. Užtenka paminėti tokius prigavingus skymus kaip Ponzi Bostone ir kelerių prigavikų Chicagoje. Ir vienur ir kitur nunešta didelės sumos pinigų. Ypatingai Chicagoj žuvo daugelio Lietuvių pinigai. Ir jie jau nebesugryš. Šiems prigavikams sekėsi laikinai prigauti žmones ir išaikvoti sunkiai jų uždirbtus skatikus vien del to kad jie rado tokių lengvatikių kurie tikėjo buk IŠ NIEKO GALIMA KĄ NORS GAUT. Tuo tarpu sveikas protas sako kad iš nieko tik niekas ir teišeina.

Išmintingas žmogus, žinodamas vertę sunkiai uždirbto pinigo, yra atsargus — ir gerai daro. Toks žmogus nesiduos prigauti, — jis jieškos savo skatikams saugios vietos ir geros priežiuros. Saugiausi vieta ir geriausi pinigų priežiura yra gerai vedamame banke. Banko mokamas nuošimtis yra ne spekuliacijų dalykas, bet rimtas ir saugus biznis, už kurį atsako patįs šėrininkai ir visi direktoriai. Banko biznio teisingumą ir pastovumą prižiuri Valdžia. BALTIC STATES BANKAS yra New Yorko Valstjos leidimu ir priežiura įsteigtas ir jį veda specialistai ir pirtyrę žmonės.

Lietuviams patogiausia yra yra dėti savo taupomieji skatikai Lietuvių banke, o tokiu yra BALTIC STATES BANK. Patogumai savo padėlius laikyti BALTIC STATES BANKE yra šitie:

1.—Depozitus galima atsiųsti per paštą, — turime daug depozitorių iš įvairių valstijų.

2.—Mokame 4 nuošimčius priskaitomus prie sumos kas mėnuo.

3.—Jei prisieitų depozitoriui iškeliaut Lietuvon, mes persiunčiame pinigus ant kiekvieno pareikalavimo.

4.—Perkeliame pinigus iš kitų bankų, — užtenka atsiųsti mums kitų bankų knygutes.

5.—Baltic States Banke laiko pinigus New Yorko Valstija, New Yorko Bankų Departmentas, didžiosios Lietuvių organizacijos, pašalpinės Draugystės ir daugybė šiaip pavienių depozitorių.

Laiškus rašydami ir pinigus siųsdami adresuokite šitaip:

Baltic States Bank
294 Eighth Ave., cor. 25th St.
NEW YORK, N. Y.

Banko valandos: Kasdien nuo 9 val. ryte iki 5 val. vakare, ir subatomis — nuo 9 val. ryte iki 7 val. vakare. Telefonas — WATKINS 2142.

Vienas Dolaris yra pusiau mažiau už Du. Kurie neišgalit kitaip, užsirašykit "Dirvą" pusei metų.

✠ EKSTRA DOVANOS ✠

Gaspadinėms yra labai reikalinga knyga pamokinanti kaip gaimnti ir kepti visokius valgius Jos kaina tik ---------- $1.50 Lietuviškoj kalboj. Ją pirkdami gausit 25c vertės knygų ar kalendorių dovanų. Adresas
J. YERUSEVIČIUS
Box 68 Lawrence, Mass.

Nutrinkite savo skausmus Reumatiškus, Neuralgiją, Šlubumą, Niksterėjimą, Ištampytus Muskulus, Dantų Skaudėjimą, Galvos Skaudėjimą, Peršalimą.

Tėmykite, kad butų INKARO VAISBAŽENKLIS.

Tabor Quality Ice Creams

ŠMOTAIS PARDAVINĖJAMAS DABAR KAINUOJA MAŽIAU

Sekančios oficialės kainos už visus parduodamus šmotuose ice creams dabar yra visose Aptiekose ir Saldainių Krautuvėse. Jos yra pasekmė pasišventimo bendrai padaryto išdirbėjų ir išplatintojų, pagelbėjimui žmonių su numažėjusiomis ineigomis laisvai pirkti ir džiaugtis patogumu taip puikaus

Tabor Quality Ice Creamo.
Ideal Šmotai - - 50c 25c
Ideal Šmotai - - 55c 30c

Tabor Quality Ice Creams

Payne Ave., prie E. 35th St.
Randolph 6690 Central 6713

Numažinta Kainos ant Paveikslų Darbų per Gavėnios Laiką

Dabar liuosesnis laikas nuėmimui ir iš mažų paveikslų padidinimui. Paveikslus iš Lietuvos padarau gražiai, atneškit kol jie dar neišblyškę. Per gavėnios laiką leimynų grupes ir pavienius paveikslus nutraukiu už pusę kainos. Kur buvo $6 tuzinas dabar $3. Atvirutės buvo $2, dabar tik $1. Taipgi kitų darbų kainos per pusę nužeminta. Savo darbą aš garantuoju.

A. BARTKUS — LIETUVIS FOTOGRAFAS
1197 EAST 79TH STREET CLEVELAND
Valandos: kasdien 8 ryte iki vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 9 vak.

KAS SVARBIAUSIA REIKIA ATMINTI

Kuomet persikeliat iš vieno namo į kitą, vienas iš pirmiausių dalykų yra jog jums vėl reikės elektros šviesos.

Viskas kas jums reikia padaryti tai tik pašaukti Main 6380 ir paduoti mums savo naują adresą musų Service Departmentui. Nėra reikalo ateiti į musų ofisą išpildyti naują aplikacijos kortelę. Užtenka tik patelefonuoti.

THE ILLUMINATING COMPANY

JUSŲ ATEITIES SVEIKATA, GAL IR GYVASTIS, PRIKLAUSO NUO TO KĄ DARYSIT DABAR

Jeigu sergi, nežiurint koka liga butų, ar kaip nusiminęs likai, **Nenustok vilties, ateik pas mane. Jeigu jusų liga nepagydoma aš jus tą atvirai pasakysiu, jeigu gi išgydoma jųs pasveiksit trumpiausiu galimu laiku,** kaip tukstančiai kitų žmonių pasveiko nuo mano mokslško gydymo. Mano paties ypatiškai ištyrinėti gydymo metodai vartojami klinikose Viennoje, Berline, Paryžiuje, Romoje, ir Londone, ir mano **22 metų patyrimas** gydyme keblių ir chroniškų ligų vyrų ir moterų davė man daugybę progų atvesti žmones į sveikatą. Jeigu kenčiat nuo **Užnuodijimo Kraujo, Odos Skaudulių, Reumatizmo, Širdies, Plaučių, Skilvio, Vidurių, Inkstų, Pilių, Trukio arba Nosies ir Gerklės ligų eikit pas Dr. Bailey ir pasigydykit.** Aš vartoju garsngą **Kraujo Vaistą 606 ir 914.** Taipgi vėliausius Elektriškus ir X-Spindulių gydymus. **Visokie gydymai ir egzaminavimai atliekami pas Dr. Bailey Ypatškai ir užlaikoma paslaptyje. Eikit pas jį tuoj nes tas gali išgelbėt jus nuo daugelio metų kentėjimų ir gali buti budas pakeitimui viso jusų gyvenimo. Jo vardas yra geriausias ir jo kainos žemiausios. Mes Kalbame Lietuviškai.**

DR. BAILEY "SPECIALISTAS"
5511 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Ofiso valandos: 9:30 ryte iki 8 vakare. Netoli E. 55th Street. :: Room 222. Nedėldieniais nuo 10 iki 1 po pietų. Antros Grindys.

X-RAY EGZAMINAVIMAS $1.00

PASIRINKIT SAU NUOSAVA NAMĄ

SULYG

THE REPRESENTATIVE PLANO

Patogumai: 1—Penkių šimtų įmokėjimas ant bile darbininkui reikalingo namo.
2—Likusi dalis ant mėnesinių išmokėjimų.
1—Šešių nuošimčių (6%) mokėjimas už likusius pinigus.
4—Gyvasties ir nelaimių apdrauda musų lėšomis.
5—Žmoniškas apsiėjimas visokiuose atsitikimuose.

MES BUDAVOJAME NAMUS VISOSE MIESTO DALYSE.
PADUOKIT SAVO APLIKACIJĄ. GAUKIT SAU EILINĮ NUMERĮ.
JUMS BUS PRANEŠTA KADA NAMAI KURIOJE DALYJE BUS UŽBAIGTA.

THE REPRESENTATIVE REALTY COMPANY

Main 6950 2nd Flood Hanna Bldg. Cent. 8682

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Pažangieji Mokytojai Lietuvoj Persekiojami

(Specialiai "Dirvai")

Kaišedorys, Trakų apsk.

Lietuvoje dabar gali tik toks mokytojas mokytojauti kuris moka kunigams nusilenkti arba visai buti po jų intekme; priešingai esant, nebus mokytoju. Mižonių kaime, Kaišedorių valsčiaus, gyvuoja pradedamoji mokykla kur iš rudens paskirta buvo jaunas mokytojas vardu Bronius Serbenta, vos nepersenai išėjęs mokslą Mariampolės realėj mokykloje. Kaipo išėjęs augštesnėją Lietuvoje mokyklą, kunigams, ypač vietos klebonui, Kun. Varnui su sėbrais, toks mokytojas pasirodė visai pavojingu, nes budamas tinkamai apsišvietęs galėjo žmones šviesti.... O reikia žinoti jog klerikalizmui šviesa yra lyg pelėdai arba šikšnosparniui.... Jie ėmė per savo spaudą šaukte šaukti kad Mižonių mokytoją, kaipo kenktmingą, prašalinti. (Supraskite, kenksmingas, nes tinkamai apsišvietęs). Čionai išvados visai nebereikia. Lietuvoje mokytojauti tegali tas kurs yra visai neapsišvietęs, bile kunigams ištikimas. Daugumą Lietuvoje ir sudaro panašios rušies mokytojai. (Pažangesnieji mokytojai persekiojama.

Nebaigiau rašyti apie Serbentą: klerikalinė spauda staugte staugė kad jį prašalinti iš Mižonių.... Vietos mokyklų vyriausybė bei Švietimo Ministerija nematydama jokios mokytojo apsiėjimuose kaltės visai nemanė, matyt, anų norus išpildyti, bet jie surado budą (jie visuomet buvo gudrus nešvariuose sumanymuose). Nesenai, klebonui kalėdojant, klebonas užėjo pas Mižonių mokytoją: mokytojas paklausė kam gi jį klebonas persekioja? Kam gi atimama nuo jo kąsnis duonos: jis tiek vargo yra padėjęs kolei išėjo realę mokyklą, ir nudien, ačiu kunigui, negali sau duonos pelnyti.... Kunigas Varnas atvira širdimi jam atsakė: Aš tamista nepasitikiu ir tamista mano parapijoje nebusi mokytoju....

Va prie ko mes, mokytojai, Lietuvoje priėjome! Nori mokytoju Lietuvoje but, privalai buti ištikimu klebonui....

Šiomis dienomis sužinojome jog tas mokytojas nuo vasario 15 d. pašalintas; mat, tėvai, suagituoti kunigu, nustojo siųsti vaikus į mokyklą. Delko tėvai taip pasielgė? Klebonėlis įsakė parapijiečiams kad jeigu jie siųsią savo vaikus į Mižonių mokyklą jie visai nebus priimami išpažintin ir negaus išrišimo nuodėmių....

Tai lyg 16—17 amžiuose, — amžiną atilsį inkvizicijos laikais! Ko toliau sulauksime? Aišku, matyt, kad klerikalizmas pavojingas musų tautai lygiai kaip šiltinė arba kitos epidemijos ligos. Romos inkvizicijos teismai eina į Lietuvą! "Romos piliečiai", įvairaus plauko "sakarino daktarai", nori pavergti visus Lietuvoje: nori uždėti savo leteną ne tik ant laisvės pradedamųjų mokyklų, bet ir ant Lietuvos universiteto: iš universiteto nori padaryti viduriamžių tamsybės skylę, o ne švyturį Lietuvių tautai. Mat, jie nori kad universiteto profesoriai butų skiriama su žinia vyskupo (sic!), kad musų universiteto profesoriai nebutų pažangos asmenis, o tik "daktarai" ir "daktarai", "profesoriai Jurgučiai" ir "sakarino daktarai".

Laisvas Lietuvis.

▾ ▾ ▾

"SEIMAS" POSĖDŽIAUJA....

Yra žinių kad Vilniaus Lenkų "seimas" posėdžiaująs.... Apie bent kokius seimo nutarimus nieko negirdėt. Matoma, labai nepatogu daryti nutarimus kurių nieks nepildys.

Kad sustiprinus "seimo" reikšmę, Lenkai esą sumanę bent iš kur ištraukti Lietuvį, Baltgudį, ir Žydą kad šie neva atstovautų tas tautybes. Kadangi nei vieno tų tautybių atstovų seime nėra tai manoma nors paskirti trejetą parsidavėlių atstovų kurie seime prakalbėtų Lietuviškai, Baltgudiškai, ir Žydiškai. Jei šitokia kombinuotė nepavyktų tai Lenkai nori bent kad Lietuvių, Baltgudžių, ir Žydų vardu nors samdyti atstovai pasakytų seime pareiškimą kad tos tautybės neprieštarauja seimo nutarimams.

Tuo tarpu seimas posėdžiauja negalėdamas ir nedarydamas nutarimų....

▾ ▾ ▾

PABALTJURIO VALSTYBIŲ BIURAS

Nuo vasario 1 d. Rygoje ėmė veikt Pabaljurio Valstybių Ekonominis Biuras kuriame yra Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Rusijos delegatai. Tas Biuras aiškins ir svarstys tų valstybių ekonominius, susisiekimo ir kt. reikalus. Lietuvos delegatu į Ekonominį Biurą paskirta Dr. Zaunius, Lietuvos atstovas Latvijai.

Neprigulmybės Apvaikščiojimas Telšiuose

(Specialiai "Dirvai")

Apvaikščiojant šventę, išryto (apie 12 val.) susirinko didelė minia bažnyčion pamaldosna. Po pamaldų buvo padaryta manifestacija. Joje dalyvavo šios atskiros draugijos: Lietuvių gimnazija, Žydų mergaičių progimnazija, Lenkų gimnazija, Telšių komendanturos kareiviai, Telšių miesto valdininkai, Gaisrininkai, Šv. Žitos draugija, Telšių Šaulių buris, ir didoka šiaip žmonių minia. Susiruošus miniai prie bažnyčios, Jurgelis (Telšių apsk. viršininkas) savo kalboje apibudino tai kas Lietuvos valstybės kurimo darbe nuveikta ir kas dar yra likę nuveikti. Teliau ten pat Telšių komendantas Rusteika prakalbėjo į savo kareivius, ir demonstrantai nuėjo prie komendanturos, kur buvo laikyta dar trijs prakalbos. Nuėjus demonstrantams į miesto centrą, sustojo prie Lietuvių gimnazijos, kur Abromavičius pasakė kalbą užsimindamas jog progresiviam žmonijos ėjimui pirmyn reikalinga tautai laisvė. Kun. Dagilis priminė Žemaičių rugojimus ant valdžios ir nepasitenkinimus, ir pabrėžė kad laisvė duoda mums galimybės tuos blogumus pataisyti. (Kiekvienas bemaž kalbėtojas užsiminė apie kenksmingumą Lietuvių tautai alkoholio ir ragino nuo jo atsisakyti.) Manifestacija išsiskirstė prie Žydų bendruomenės tarybos dar pratarus žodį Žydų vardu ir Žydų bendruomenės vardu.

Nors oras buvo drėgnas, tačiau upas minioje buvo gana geras, ir baigus kalbą kiekvienam kalbėtojui, lydėjo trukšmingas rankų plojimas ir klyksmai "valio!" Ypač trukšmingai minia plojo tuos kalbėtojus kurie kalboje reikalavo "laisvos Lietuvos su sostine Vilnium." Ten Dalyvavęs.

▾ ▾ ▾

Iš Telšių Šaulių Darbuotės

(Specialiai "Dirvai")

Vasario 16 d. Telšių Šaulių buris surengė viešą vakarą. Buvo statoma dviejų veiksmų istorinis vaizdas "Kalinys". Ypatingai paveikė į publiką gyvasis paveikslas kada inėjus Jogailos budeliams smaugti Vytautą, jo vietoj atrasta mergaitę; pradėjus mergaitei šauktis Perkuno, persiskleidžia dekoracija ir gilumoj scenos pasirodo Vytautas ant sosto, nuo ko budeliai apalpsta.

Toliau, buvo parodyta senovės Lietuviai: Kaip mergaitė liudi išjojus bernyčiui į karę, ir kaip linksminasi vyrams iš karės sugryžus.

Trečias buvo — Lietuvių-Lenkų demarkacijos linija — istorinis paveikslas. Čia puikiai buvo perstatoma Lietuvių karžygiškumas: kad vienam Lietuviui prisieina su dviem Lenkais kautis. Toliau, kaip Francuzai nustatė Lietuvių-Lenkų demarkacinę liniją ir kaip Lenkai vis su suktybėmis norėjo šitą liniją nustumti kuo toliau į Lietuvos žemę, o Lietuvis sargybinis atkakliai gina savo ribas. Lietuviams išsitraukus iš kišeniaus duonos, Lenkai pradeda prašyti, o Lietuviai neduoda.

Galiausiai vėl gyvas paveikslas: Iš šalies ateina Laisvė vėliava nešina; kareiviai sustoja abišaliai vėliavos, orkestras gi griežia Tautinį Himną.

Garbė Šauliams kad jie pirmi tokius tautinius paveikslus pastatė, tik gaila kad gimnazijos mokiniams, del kaž kokių priežasčių, nebuvo leista lankytis tame vakare. Ten Buvęs.

▾ ▾ ▾

ATRASTA SENI LIETUVIŠKI RAŠTAI

Vokiečių valstybiniame archive Karaliaučiuje atrasta Prusų Lietuvių rašytojo Mažvydžio raštai "Lietuviškos Giesmių Knygos" iš 1547 metų. Knyga turi 450 puslapių.

REIKALINGA DARBININKAI

Norintieji prisidėti prie demokratinio ir laisvo Lietuvos kulturos ir politikos vystymosi. Atsišaukite prie:
Lietuvių Politinis Iždas
3252 S. Halsted Street
Chicago, Ill.

VILNIAUS LIETUVIŲ BALSAS

(Lietuvos Informacijų Biuras)

Ką dabar jaučia Vilniaus Lietuviai aiškiai vaizdina straipsnis iš "Glos Litwy", sausio 25 d., kurį čia ištisai paduodame.

PERSEKIOJIMAI

Pildosi Lenkų piktybių nuodingoji taurė iki kraštų! Veidmainingų prietelių lapės kaukėmis apsidengusių pakirsta musų laisvo gyvenimo buvis; gudriais pažadais bal. 19 d., 1919 m., kurie jau skatiko neverti, norėta užgesint musų liaudį: ciningai išplėšta mums trupiniai neva musų laisvės; iš valdiškųjų įstaigų, kurios musų žemėje teisėtai priklauso mums, jie išvarė mus; kuomet mes intikėjome Suvalkuose Lenkų gerais norais, gudriai išnaudota musų pasitikėjimas, "žygių karžygiai" tapo mums, pergalės belaisviams, ponais, aršesniais negu senieji prispaudėjai. Kur jų gėda?

Atėjo žiaurios spalio dienos, kurios pradėjo musų Golgotą. Stengėsi mums išplėšti tą moralę pajiegą kuri garbinga srove plaukia iš žydraus tikėjimo musų liaudies. Musų kunigus varinėjo, kišo kalėjimuosna. Atėjo priespauda ir šimtus šeimyninių ryšių pajiega sutraukant nuvaryta musų broliai netikram likimui! Musų tėvų kalbai, kuria dar tėvai musų laisvai buvo auklėjami, uždaryta mokyklų skliautai, laužant šventą musų teisę auklėti jaunasias kartas musų žemėje musų kalboje.

Ir į Lenkų garbės vainiką inpynė smugių žymes ant kuno vaikų musų, vaikų kurie nenorėjo apleisti savo numylėtos mokyklos. Atėjo persekiojimai ir areštai, o su jais pragariškas gundymas silpnųjų dvasių musų tarpe, ir skausmo begalė tose širdyse kur turėjo išsižadėti šeimynos ryšių, nes kitaip dar skaudesnis — Tėvynės išsižadėjimas — juos laukė. Tikrai velniškas sumanymas. Dagyvenome tukstančių verksmų.

Lietuvos, musų Tėvynės, sostinėje viešai mums uždraudė mintyti! Ir persekioja mus.

Skaudus nuliudimas ir rustus piktumas krutinėse musų!

Šalin mus veja nuo žemės musų!

Šlykštus veidmainingumas, pašėlusi pergalė, begėdiška prievarta, civilizacijos gėda yra tie kulturos pamėgdžiotojai.

Sąžinę savo toji tauta apsunkina amžiams!

Slidžiosios širdis, nutrintosios kaktos ir žemosios sielos paims joje viršų.... Vidaus puvėsis, kirminas kaip vėžys, sues tą tautą. Bet mes nenusilenksime.

Musų Tėvynės meilė jau šiandien savo teisėtumu yra visu dangumi augštesnė už riksmus ir pasigyrimus tų pergalės garbintojų.

Niekados nepripažinsime atimtos musų tėvų žemės jiems, kaipo nuosavybę, primestiems mums ponams. Toji Lenkų teisė visuomet mums pasiliks neatkeršyta beteise, iki ateis laikas kada didis Trojos miestas pavirs į griuvėsius.

Neužmiršime ir neatleisime tų skriaudų. Savo poteriuose vaikai Dievo mels kad iš tos nelaisvės mus paliuosuotų. Musų bažnyčiose žmonės su ašaromis Dievo pagalbos šauks prieš prispaudėjus. Atidarysime psalmų knygas ir giedosime 37-tą baisią Dovydo Psalmę:

"Žmonių nuskriaustųjų Galingas Apginėjau, prie Tavęs kreipiamės su savo nesuskaitomomis skriaudomis! Matai, Viešpatie, aiškią musų skriaudą. Netylėk del jos, parodyk buvimą savo prie musų tarnų Tavo. Atsistok ir ištiesk teisingą teismą Tavo. Ir nuspręsk kas iš musų teisingas yra ir kas kaltas. Amžinasis musų Dieve."

Vienas tegali buti teismas! Dabokime kad butume verti to teismo! O visi jie stos prieš jį! Ir tie kurie savo neapikantos prieš mus neslepia, ir tie kurie nepasipriešina del daromų mums skriaudų, ir tie kurie žino kad skriauda mums yra daroma. Kokia tauta — tokia valdžia. Kiekvienas tos tautos narys visą atsakomybę pats neša. Nedarome skirtumo. Kiekvienas jų yra mums musų šventų teisių niekintoju ir kiekvienas aršiu musų priešu. Sulyg to ir elgsimės. Su panieka prisipildys akįs musų, išdidžiai sukietės sprandai musų, į plieną pavirs alkunės musų! Su pajiega ir užsikirtimu einame į tą kovą! Musų nusileidimų rubežiai jau prieita. Jokiame žingsnyj, jokiame mažmožyj lai jau nelaukia musų mandagumo kuris praeityj jiems taip lengvino įsispausti į musų tarpą. Jie atkirsti nuo musų prasikaltimų siena. Ne žmogų matome kiekvieną jųjų bet vien pasislėpusį priešą kuris tik laukia kaip mums pakenkti.

Atidžiai seksime kiekvieną jų žingsnį, be pailsio dabosime jų silpnumus, kiekvieną savo progą išnaudosime iki galo.

Musų bylos tyrumas labai mus sustiprins, nes kiekvienas kuris stoja anose eilėse eidamas prieš aiškų teisingumą, turi kovoti su mumis iš pasalų. Kiekvieną iš musų priešų tokia kova nužemina, jo dvasią nusilpnina. Mus gi toji kova kelia ir stiprina. Mes turime ginklą kurio mums niekas neišplėš! Tas ginklas — tai musų darbo gausumas. Darbą galima iškeisti į visus turtus, į visas pajiegas. Ir prie tos pajiegos ir galybės nuolatos einame. Tat, augštai iškėlę neškime tą ginklą musų! Kiekvienas musų kovotojas bus skaistus ir pasiaukavęs. Lai buna nenulenkiamas ir drąsus, užsikirtęs ir pavojingas. Lai visuose laukuos susirenka jiems nenugalimos užtvaros, musų trusu pagamintos. Lai jiems niekas lengva nebuna, lai sunaudoja spėkas savo nevaisingai.

Nepasitenkinkime vien gynimusi. Įsiveržė čia į musų žemes per spėką. Atsitrauks iš čia prieš musų pajiegą. Eisime pirmyn į visuomenės dirvą musų žemės pakraščiuose! Tuomet prieš mus ims žydėti gyvenimas bendras visiems Lietuvos piliečiams kurie ją tikrai myli ir gerbia nežiurint į kalbą. Gaivinanti pasaulio srovė nupus šalin niekšybių dulkes nuo musų žemių ir mes jas jiems į akis. Savo bylos šviesumu gąsdinsime prieš save tuos tamsiuosius į jų naktis. Galingas.

RUOŠIASI GENOA KONFERENCIJON

Pabaltjurio valstybėse pakelta klausimas apie reikalingumą netrukus sušaukt valstybių konferenciją aptarimui suvienodinto veikimo plano Genoa konferencijoj.

Tokia pasiruošimo konferencija turinti įvykti artimiausiu laiku Suomijos sostinėje Elsinkuose. Konferencijoj dalyvaus Suomijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai, o gal ir Lenkai.

("Trimitas")

CLEVELAND ACCORDION SCHOOL

Duoda lekcijas ant akkordiono (piano ar chromatiška sistema klevišų) ir išmokina greitai ir teisingai. Geriausi metodai. Clevelando Akkordionų Klubo raštinė. Pristato muziką visokiems reikalams. Akkordionai parduodama žemiausiom kainom, taipgi perkama ir apmainoma.
CLEVELAND ACCORDION SCHOOL Tony Carro, Mgr.
1410 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8
Telefonas: Randolph 188
1286 E. 65th St.
Virš Aptiekos
Kampas Superior Avenue

Prospect 202.
Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandai vakaro
1395 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

Gydytojas ir Chirurgas
DR. ADOMAS SZCZYTKOWSKI
982 E. 79 St., Cleveland, O.
— Telefonai —
Rosedale 5758, Princeton 431
Valandos: tik vakarais nuo 7 iki 9 val.
Nedėldieniais nuo 3 iki 4 v.al

PIRKIT FARMAS
Lietuvių kolonijoj New Jersey valstijoje, netoli Newarko. Farmos randasi geriausioj vietoj, prie bažnyčios ir mokyklos ir arti miesto. Turiu pardavimui daug farmų, didelių ir mažų, pigių ir brangių, su visai mažu imokėjimu. Galit pirkti gerų farmų. Platesnių žinių klausk:
TONY MARKUNAS (14)
Box 41 Sergentsville, N. J.

Į PILIAVĄ
Per Hamburgą
Neužkliudant Lenkų Koridoriaus
Puikiausi Nauji "O" Garlaiviai

ORBITA	Kov. 31 Geg. 12
ORDUNA	Bal. 14 Geg.26
ARAGUAYA	Bal. 22
OROPESA	Bal. 28 Bir. 9
VESTRIS	Geg. 30
VANDYCK	Birž. 3
VAUBAN	Liepos 12.

Tiesiog į Cherbourg, Southampton ir Hamburg
Visi kambariukai atskirai.
Ekstra mokesčių nėra.
ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
26 BROADWAY, NEW YORK
arba vietinėse laivų agenturose.

EUROPE
AR GRYŽTAT LIETUVON? NEAPSIGAUKIT! Pirkite Laivakortę pas mus, Didžiausioj Lietuviškoj Įstaigoj, del to kad: 1) nėra ofiso visoj Amerikoj kur pigiau gautumet laivakortę; 2) parduodame laivakortes stačiai į Piliavą, Hamburgą, Kauną, ir t.t.; 3) Patinkame Lietuvius ant stoties iš kitų miestų ir gauname puikią nakvynę; 4) Pristatome ant laivo ir apdraudžiame bagažą, pasažierius siunčiame ant laivų automobiliais; 5) Gauname pasportus ir ineigų taksų paliudymus; 6) Musų pasažieriai gali iš Lietuvos sugryžti; 7) Už patarnavimą nei cento nerokuojame; 8) Siunčiame Lietuvon pinigus ir partraukiame gimines į Ameriką; 9) Daugybė Lietuvių gryžta į Tėvynę tiktai per mus; 10) Broliška atidą atkreipiame ant šeimynų ir atvažiavusių iš kitų miestų. Rašykit ar atsilankykit, o nesigailėsite. Nepamirškite antrašo:
INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU, Inc. Dept. D.
136 East 42nd Street
New York, N. Y.

DABAR LAIKAS RINKTIS FARMAS
Dabar geriausias laikas pasiteiraut apie ukes. Čia patarsiu kur reikia kreiptis norint gaut teisingų patarimų — tai į Redakciją "AMERIKOS UKININKO" — ukiško laikraščio. Prašykit ir gausit vieną numerį to laikraščio ir ukių surašą. Aš pats taip pirkęs ir kitiems taip veliju. Tai puikiausia Lietuvių ukių kolonija.
"AMERIKOS UKININKAS"
Box 96 Hart, Michigan. (13)

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

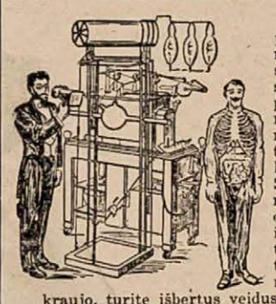

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinės kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyt kad jie neturėjo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neišrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenėjusias kojose — negaišinkit ilgiau laiko ir neaikvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsinešit šį apgarsinimą.
DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10404 EUCLID AVE. KAMPAS E. 105TH ST. CLEVELAND
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

KADA REIKIA FOTOGRAFISTO
Patogiausia Lietuviams paveikslų studija, atlieka visokį paveikslų darbą puikiausiai kaip galima, už prieinamas kainas. Daro fotografijas didelių grupių, kaip vestuvių taip ir kitokių, taipgi pavienių, didelių, vaikų ir kudikių. Kiekvienam paveikslui turi puikių žema kaina rėmų. Iškeliaujantiems iš Amerikos reikia paveikslų ant pasportų — ateikit ir čia jums bus padaryta kokie reik.
SUPERIOR PHOTO STUDIO
J. BUCKONIK, Fotografas Bell: Randolph 4892
7033 Superior Ave. Cleveland

Prospect 2420 Central 1766
THE F. W. ZIMMERMAN CO.
Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.
3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

Vasariniams gėrimams mes turime Raugo ir Apinių ir visokių kitokių reikmenų, bonkų, bačkų ir korkavimui prietaisų. Sykį pabandš matysit kad namie daryti yra geriausi. — Siunčiame užsakymus visur, duodame numažintas (wholesale) kainas pardavinėtojams musų padariniu kitose krautuvėse. Ateikit arba rašykit del informacijų. Užsakymus išpildome per pačtą.
HOME BREW SUPPLY STORE
6401 Superior Avenue Princeton 466
Musų skyriai yra: St. Clair Ave. ir E. 106th St. Market.
15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išdirbėju per paštą už 75c. bonką.
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

UKĖS PARDAVIMUI
STEBUKLINGAS BARGAIN!
Trumpam laikui!
500 Farmų arba ukių ant pardavimo. Pasirinkti galima bile kada, visokio didumo. Nupigimas negirdėtas, įmokėk $800 ir gyvenk. Yra su gyvuliais, namais ir viskuo. Klausk daugiau pas (11)
P. D. ANDREKUS
2141 W. 24 St. Chicago, Ill.

FARMOS FARMOS
Netoli manęs parsiduoda pigiai 3 ukės. Norintiems pirkti aš galiu viską apie jas pasakyti. (12)
JOSEPH GERIBA
Scottville, Mich.

Lietuvos Albumas

1. **LIETUVOS ALBUMAS. — Redagavo Liudas Gira.** Išleido Knygynas "Švietėjas. Spausdino Oto Ellsner Berline. 435 puslapiai. Didelis formatas. Dailiais viršeliais. 285 paveikslai. 155 Biografijos. Kaina $5.00

2. **A Lithuanian Etymological Index,** by Harold H. Bender, Ph. D., Professor of Indo-Germanic Philology in Princeton University. Princeton, N. J. 1921. 307 pusl. Kaina $5.00

Šis veikalas yra parašytas, remiantis šiais žodynais: Sanskrito — Uhlenbeck, Vokiečių — Kluge, Gotų — Feist, Slavų — Berneker, Latinų — Walde, Graikų — Boisacq. Jame surinkta 5,000 Lietuvių žodžių, parodoma jų kilmė, vartonė ir tt. Kiekvieno apšviesto Lietuvio namuose ši knyga turėtų buti.

3. **Žaibas ir Griaustinis ir Kaip Įtaisyti Perkunsargį.** Parašė Agron. J. Kriščiunas. "Varpo" Bendrovės Spaustuvė. - Kaunas. 1921. Pusl. 24.. ..10c

Svarbus ir žinotini dalykai netik ukininkams, bet ir miestiečiams. Knygelėje išaiškinama šitie dalykai: Kas yra žaibas; kaip atsiranda elektra ore; kokie buna žaibai; kas yra griausmas ir tt

4. **Žmonių Ligos ir Apie Žmogaus Dailumą.** Parašė Dr. K. Grinius. Kaunas. "Varpo" Bendrovės Spaustuvė. 1921. Pusl. 48. .....10c

Viena uncija apsisaugojimo nuo ligos yra vertesnė už visą svarą gyduolių, ligai atėjus. Šitoje Dr. K. Griniaus knygelėje paduota visa eilė ligų, jų aprašymas, symptomai ir budai nuo jų apsisaugoti. Priede nurodoma kaip žmogus turi gyventi, kad buti dailus.

5. **Didis Graikų Išminties Vyras Sokratas.** "Varpo" B-vės Leidinys No. 2. 1921. Pusl. 20. .....10c

Svarbu yra pažinti didžiuosius išminties vyrus, kad tuo budu patys išmintingesni butume.

6. **Ukio Kursai. Veršiukų Auginimas.** Parašė Agron. J. Kriščiunas. "Varpo" B-vės Leidinis N4. Kaunas. 1921. Pusl. 36. .....10c

Ypatingai patartina ukininkams susipažinti su išmintingais specialisto surašytais patarimais. Jei pats neskaityti, tai laiške pasiųsk Lietuvon, savo giminėms, gyvenantiems ant ukio.

7. **Ekonominio Rusijos Gyvenimo Bruožai.** Parašė V. Stepukas. "Varpo" B-vės Leidinys N3. Kaunas. 1921. Pusl. 61. .....20c

Indomi knyga ypač tiems, kas nori žinoti tikrąją Rusijos padėtį, — nesa by krašto padėtį geriausia atvaizduoja jo ekonomijos daviniai.

Reikalaukit LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOJE
307 West 30th Street New York, N. Y.
(Taipgi Lietuvos Albumą galima gauti "Dirvos" Knygyne)

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 6153

Susitvėrė Liet. Politinio Iždo Skyrius. Kovo 12 d. Sandaros 18 kuopa laikė susirinkimą kuris, nors nelabai skaitlingas, buvo turtingas naudingais nutarimais ir darbais.

Kuopa nutarė surinkti vietoje kuodaugiausia knygų iš paskirų žmonių ir iš draugijų ir pasiųsti Lietuvon. Tam tikslui išrinko komisiją susižinoti kokios kitos draugijos gali prisidėti prie to darbo, taipgi užraginti pavienius paaukauti knygų. Komisijon ineina: J. Plerpa, K. S. Karpavičius ir V. P. Banionis. Knygas sunešti pasižadėjo duoti vietos "Dirvos" redakcija.

Knygų stengsimės surinkti kuodaugiausia. Kadangi Lietuvos mokytojai šaukiasi knygų, Mokytojo Zygelio atsilankymu Clevelande nutarta paklausti kam tinkamiausia knygas siųst.

Taipgi išrinkta komisija surengimui priėmimo ir prakalbų naujai pribuvusiems svečiams iš Lietuvos — Kapitonui Natkevičiui (žiur. p. 3) ir Mokytojui Zygeliui. Nutarta prie rengimosi užkviesti ir kitas tautines draugijas.

Kap. Natkevičius ir Zygelis jau Amerikoje, lankosi po kolonijas su prakalbomis. Svarbi jų misija, taigi svarbu bus ir mums juos sutikti ir priimti.

Neužmiršta ir Lietuvių Politinis Iždas. Kuopa jam iš savo pinigų paskyrė $25, prie to keletas narių sumokėjo metines mokestis ir aukų sudėjo $22.

Viso L. P. Iždo vietiniam skyriui šiame Sandaros 18 kuopos susirinkime sumokėta $47.

Politinio Iždo Clevelando skyriaus valdyba išrinkta: Pirmininkas — V. P. Banionis; raštininkas — A. Žukas; iždininkas — J. Plerpa.

Vasaros laiku kuopa nutarė surengti pikniką. Parinkta komisija suradimui vietos.

Tik labai įstabu kodėl musų kai kurie tautiečiai apsirgę tinginio liga kad net užmiršta savo partijos pareigas atlikti — atsilankyti susirinkiman. Sukruskit nors kartą labiau!

Taipgi Clevelande yra daug "bepartiviškos partijos" tautiečių. Dabar butų laikas jiems stoti į Sandariečių eiles. Šiandien tik tas nepriguli prie partijos — vienos ar kitos — kuris neprotauja. **Tė—nis.**

Bėdos su Salės Bendrove. Teko sužinoti kad saulės bendrovės metiniame susirinkime išrinkta komisija knygų peržiurėjimui niekaip neprieina prie tvarkos. Senieji salės direktoriai juokiasi iš knygų peržiurėjimo komisijos jog ji esanti netikus, o komisija tikrai suranda jog knygos netikusiai vesta, jokios tvarkos nebuvo, svarbiausia nesuranda katras iš salės direktorių kokius pinigus turi.

Buvo šitaip: draugijoms rengiant vakarus, padavus rankpinigius, ant kvitos vienas pasirašo, o laike vakaro likusius pinigus atima kitas ar dar kitas, o, nekuriuose atsitikimuose, komisija sako, pinigai neatiduota bendrovei, ir katras pinigus turi tai dievai žino.

Kadangi komisija to negali sužinot negalėdama įlysti į senųjų direktorių sąžines, jie turi progos iš komisijos pasijuokt.

Bet čia nebus juokai: vis kada nors turės buti sušaukta šėrininkų susirinkimas ir turės atsibuti teismas — visuomeniškas teismas tokių žmonių kurie perlengvai, jeigu teisybė, į Clevelandiečių darbo žmonių turtą žiurėjo. Šėrininkų nutarimu buvo šaukti kitą susirinkimą tuoj už mėnesio laiko. Bet direktoriai ir po šiai dienai tyli. Ar jie bijo to susirinkimo?

Visgi taip neturės nueiti. Nekurie direktoriai sako: kad ir už metų mes susirinkimą šauksim, ar visai neleisim šaukt, tai niekam negalvoj.

Jeigu tik tiek jie rupinasi žmonių sudėtu turtu tai turi pasitraukt iš Lietuvių tarpo. Šėrininkai prie to nedasileis.

Aš pats, turėdamas dikčiai salėj šėrų ypatiškai ir prigulėdamas prie draugijų kurios irgi daug salę parėmę, nujaučiu kad bus daug trukšmo sekančiame šėrininkų susirinkime.

Gali kilti tikrai ieimas kuris salės stogą ims kilnot. Bet to reikia vengti. Protingas ir šaltas apsiėjimas padės lengviau reikalą išrišti.

Pirmiausia, salės reikalais turi imti rupintis didžiosios draugijos daugiausia turinčios šėrų ir paskolų salei; kaip čia jau iš kitų aprašymų mačiau tokių yra. Kada iš musų išrinktos knygų peržiurėjimo komisijos direktoriai juokiasi, draugijos ir didesni pavieniai šėrininkai turėtų sušaukt savo specialį sususirinkimą ir pasamdyt knygų peržiurėjimui "public accountant", tam tikrą žmogų iš miesto. Be to nebus galima apsieit. Nekuriems matyt nerupi salės gerovė ir žmonių pinigai, o tik juokų krėtimas iš tų kurie širdingai darbavosi įsteigimui Clevelande salės.

"Public Accountant'o" lėšas turės apmokėt salės bendrovė. Nors daug lėšuos bet pavyks surast visas skyles kur pinigų nėra ir kiek truksta, nors nebus galima rast kur jie padėta. Atsakomybėn papuls senieji direktoriai. **Šėrininkas J.**

Nuo Red.: Iškalno nekaltinkit ir neteiskit nei vieno. Reikia viską galutinai susekt ir suvesti į tvarką. Lermą sukelt labai lengva, bet tas gero neatneš. Senieji salės direktoriai turėtų pasistengt knygų peržiurėjimo komisijai viską sutvarkyt, nes pasekmės gali labai atsiliept ant jų neteisingai ateityj.

Eina didesnis sujudimas salės reikale. Iš dviejų pusių kįla neramumai. Šėrininkai nesulaukia šaukiamo specialio susirinkimo. O čia tuo tarpu katalikiškų draugijų sąryšis išsijuosęs stengiasi kad salė bankrutytų. Pora didesnių draugijų išnešė dabartiniams salės direktoriams, kaipo savo ir visuomenės pinigų atstovams salės bendrovėje, reikalavimą kad direktoriai priverstų sąryšį atšaukti savo boikotą.

Kas tas boikotas yra? Juk tai tiesiog negražus užsimojimas kad Clevelando visuomenė, sudėjus į salę pinigus, tų pinigų netektų. Draugijos ir pavieniai salės šėrininkai turi apsižiurėti: **jeigu Katalikiškų Draugijų Sąryšis nepasistengs tą pražutingą savo pasikėsinimą atšaukti, tada Clevelando visuomenė ir draugijos turi visais galimais budais boikotuoti sąryšį ir jo darbus.**

Prie sąryšio prigulinčios draugijos turi atsisakyti nuo sąryšio atšaukiant savo atstovus ir atsisakant toliau į sąryšį mokėti, jeigu jų atstovai balsavo prieš tokį boikotą ir boikotui nepritarė. Jeigu jų atstovai balsavo už salės boikotą, draugijos turi tuos atstovus atmainyti kitais, ir kad tie kiti nuėję į sąryšį tą negudrų dalyką pasistengtų atitaisyt.

Kam Šv. Kazimiero ir kitos draugijos rinko savo atstovus į salės bendrovės direktoriatą jeigu nori kad, sulyg sąryšio plano, salė subankrutytų? Kam tada bus kaltė: juk ne sąryšiui, o direktoriams kad jie neteisingai ar negerai biznį varė. Nors draugystė rinkdama atstovus į salės direktoriatą norėjo kad viskas geriausia eitų, iš kitos pusės nejaučiamai kiti jos atstovai taria ir nubalsuoja salę boikotuot, boikotuojant visus kitų draugijų parengimus Lietuviškoj salėj, ir pačiam sąryšiui jau nerengiant savo vakarų Lietuviškoj salėj.

Draugijos ir abelnai Clevelando visuomenė turi sukrusti kolei laikas, kad neužsitraukti sau gėdos. Kitos mažiukės kolonijos turi savo sales ir gražiai gyvuoja, o Clevelando Lietuviams prisieis panešti bankrutijimo gėdą keleto sąryšio negudrių "diplomatų" prasižengimu prieš visuomenę. **Solo.**

T. M. D. 20 kuopos susirinkimas atsibus nedėlioj, kovo 19 d., Goodrich salėj, nuo 2 val. po pietų. Visi nariai meldžiami susirinkti, nes bus rodos atėjus vėl nauja knyga. Vald.

Clevelande Federal Reserve Banke ramiai ilsisi septyniolika tonų aukso pinigų. Sykiu su sidabru ir variu metalinių pinigų yra 313 tonų.

Gatvekarių darbininkai priešinasi kompanijos sumanymui nukirsti jiems algas, ir dar tariasi reikalauti pakėlimo.

Iš Clevelando "Ukrainiečiai juodrankiai" pasiuntė į Washingtoną grąsinimą susprogdinimu Lenkų konsulatų jeigu Suv. Valstijos neužstos Ukrainos nuo Lenkų.

Varžytinės tarp budamojimo amatų unijų ir darbdavių už algas ir unijų gyvavimą dar tebesitęsia. Norima kaip nors sutaikint darbininkų streiką, bet darbininkai laikosi savo.

Biblijos studentai. Negalima praleisti nepakalbėjus ir apie "biblijos studentus", kurie Clevelande tankiai laiko prakalbas.

Kovo 6 d. ir aš nuėjau paklausyti ką tie studentai išstudijavo iš tos senovės žydų legendų knygos.

Salėj radau prisėdusių nemažą pulkelį vyrų ir moterų, visi akis ir mintis nekreipę į tą pusę kur viduramžis, storas žmogus kalba, vienoj rankoj laiko biblija, antroj lazdelę, su kuria, kartas nuo karto atsigryžęs į sieną, rodo piešinius baisių žvėrių ant audeklo nupieštų, ir prie tų nupieštą milžinišką žmogų. Pasakoja kad tie piešiniai tai yra sapnas kokio tai prieš Kristų buvusio karaliaus (nepasižymėjau ir pamiršau ar tai sakė buvęs Dovydas ar kitas). Lazdelė braukydamas po piešinius, kalbėtojas pasakojo kaip karaliaus pavaldiniai aiškino jam jo sapną ir kaip pavaldiniai patįs sapnavo; ką tie sapnai reiškia. Ir "studentas" aiškindamas Žydų sapnus kartais pats apsisapnuoja. Pajuokimu bando kritikuoti Darvino mokslą, bet apsisapnavęs pasako: "žmogaus mirtis nesiskiria nuo kitų gyvunų." Jo didžiausias išvedimas tai tas jog ateinanti jau Dievo karalystė ant žemės, pradėjusi vykti 1914 metais, galutinai įsistengsianti 1925 metais, ir tuomet nemirsiąs nei vienas žmogus! Puiku....

Sako: Rusų carą nuo sosto nuvertė Dievas. (O kas Leniną ant to sosto užrioglino ir pas jį nuvers nepasakė.)

Apsišvietę žmonės žino jog biblija rašė tokie žemės gyventojai kurie nesuprato istorijos nei gyvenimo, o tik mito įsivaizdinimais ir viršgamtiškais supratimais jiems nežinomų dalykų, todel ir surašė ten įvairias legendas ir sapnus, iš kurių ne vien kad negalima nieko išstudijuoti, bet patįs sakiniai vieni kitiems prieštarauja. Čia gi "studentai" nori išguldinėti 20-to amžiaus žmonėms tokius dalykus. Juokas.

Jeigu mes pradėtume rašyti į knygą musų sapnus, ypatingai senbernių, tai padarytume knygą du kartu didesnę už biblija. "Studentams" paskui prisieitų pirma pastudijuoti sapnininką ir tik tuomet atpiešę paveikslus išguldinėti.

Šie "biblijos studentai" yra tik nauja tikėjimiška sekta prisitaikanti prie gyvenimo ir civilizacijos geriau negu kitos sektos. **Dovydas.**

Ohio valstijos aklų žmonių yra 67 nuo 100,000 gyventojų.

DR. J. ŠEMOLIUNAS
Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po piet
Nedėliomis
nuo 10 iki 12
Vakarais ofisas atdaras nuo 7 iki 8
935 E. 79 St. Garfield Bank Blg.

Pneumonia ir influenza Clevelande mažėja.

Clevelandas ir Akronas rengiasi prie didelių miesto taisymo darbų. Bus išleista milijonai dolarių. Bus daugumui užsiėmimo.

Pardavimai

PIGIAI dvi bizniškos vietos, viena ant Superior, Lietuvių kainynystėje. Mėsinė krautuvė ant E. 79 st. ir Mėsinė ir Grosernė ir 110 akrų žemės farma Geneva ant ežero. Visi budinkai nauji, 12 karvių, 3 arkliai, 13 kiaulių, 75 vištos, 1 veršis, visi įrankiai ir užsėti laukai. Trįs akrai vynuogių, apie 3 arkai vaisių. Viena krautuvė kampas E. 71 st. ir Canson ave., Newburge, 2 šeimynų namas ant Corlett. Turiu parduoti tuojau, nes vykstam Europon. Taipgi parsiduoda du automobiliai. Kreipkis WHITE EAGLE MARKET 1196 E. 79 St. Randolph 6476

DR. IVNIK, D. C.

GERIAUSIAS SVEIKATOS METODAS!

Chiropraktika yra naujas sveikatos mokslas. Virš 15,000 praktikuotojų kasdien sutaiso minias sergančių į sveikatą. Nekentėkit, nežirint kaip ilgai sirgot, pradėkit dabar ant gero kelio į ateitį ir džiaugkitės gera sveikata. Klausykit ką Sophy Moller, 964 E. 70 St. sako: "Aš sirgau per virš 10 metų, paskutiniu laiku negalėjau nei iš namų išeit. Po keleto apsilankymų pas

Dr. ALBERT IVNIK, D.C.
6408 ST. CLAIR AVE.

vėl aš galiu dirbti namų darbą, eiti bažnyčion ir į krautuves, nors esu 71 metų amž. Negaliu nerekomenduot jo sergančiai visuomenei."

6% PINIGAI 6%

Mes Pabudavosime Jums Namą ant Jusų Loto Savo Pinigais ant 6% NUOŠIMČIO

GIRARD CONSTRUCTION CO.
515 National Bldg., 1404 East 9th St.
Pasimatykit su Mr. Pietrowskiu.

Tai yra Krautuvė Del Žmonių

Bailey's

Duodama Merchants Trading Stampai

Duodam Merchants Red Stamps su pirkiniais 10c. ar augčiau

Pavasarinių Reikmenų Išpardavimas Moterims, Merginoms ir Vaikams

Pavasariui Reikalingi Sveteriai
Reguliarė kaina $2.95
Mieros Merginoms ir Moterims. Kaina tiktai ---------- **$1.99**

Nauji Lassie sveteriai su kailio kalnieriais ir mankietais. Su baltais dirčais. Gerai susiulėti ir vilnos siulų, gražiai apsiuti kraštai. Visose spalvose; tinka pavasariui ir vasarai.

Bailey's—Trečios Grindys

Pavasariui Reikalingi Moteriški Žemi Čeverykai

Tikros $5 ir $6 kainos
Specialiai nupiginta po ---------- **$3.44**

Penki šimtai porų moteriškų ir merginoms geros rušies įmaunamų ir šniureliais surišamų žibančios, šiurkščios ir paprastos odos čeverykų. Visokių stilių. Randasi visų mierų kokių reikia. Pasinaudokit šia proga.

Bailey's—Antros Grindys

Reguliariai $19.95 Nauji
Pavasariniai Siutai
Moteriški ir mergiški siutai iš vilnonio **$15.95**

trikotino, serge, storų siulų ir naminių audinių. Kiekvienas siutas yra į naujausią madą; gerai pasiuti ir apsiulėti. Puikiais šilko pamušalais.

Bailey's—Trečios Grindys

Išpardavimas 6,000 Porų Šilkinių
50c ir 75c Pančiakų

Šilkinės pančiakos visokiam nešiojimui moterims. **23c**
Nekurios yra vianaip ar kitaip pagražintos. Juodos ir spalvuotos. Didžiausia proga pasirinkimui.

Bailey's—Sklepe

Reguliariai $1.29 Flanelio Apsiaustai

Gerai padirbti, pilno iškirpimo naminiai apsiaustai iš geriausio flanelio. Gražųs ružavi ir balti, mėlyni ir balti ir kiti sutaikyti dažai. Mieros moterims ir merginoms. **69c**

Reguliariai 79c Blumeriai ir Andarokai

Didelė daugybė pasirinkimui. Visi gero darbo ir ilgai nešiosis. Apribota po 3 pirkėjai. **39c**

Vaikų 59c ir 69c Drapanėlės

Flanelette miegamieji, apatiniai, blumeriai ir naktiniai marškiniai. Apie 200 išviso. Labai pigu ta kaina. **25c**

Bailey's—Sklepe

PANEDĖLIO VAKARE, kovo 20 d., nuo 7:30 val., Glenville High School auditorium, Parkwood Ave., The Bailey Co. turės drapanų naujausių stilių parodą vyriškų, moteriškų ir vaikų. Bus išstatyta paskiausios naujausios mados drapanų kaip jos išrodo ant gyvų gražių modelių. Bus atvaizdinama vyrų ir vaikų drapanos, moterų ir merginų parėdai, ploščiai, suknios, bliuskos, kailiai, čeverykai, ir vaikų parėdalai. Muzikos programe dalyvaus tenoras solo Dr. Philip Robert Linsay. Ant programo bus ir paveikslai. Visiems įžanga dovanai.

Kur seniausia, Ten geriausia.

SENIAUSIA AgenturA VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepojų, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

卐 卐 卐

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.

Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

卐 卐 卐

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.

卐 卐 卐

"VIENYBĖ"

EINA DU-KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių

"TARKA"

AMERIKOJE $3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

卐 卐 卐

Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras $10.

卐 卐 卐

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO.
193 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

Už $3 nušviesit Lietuvoj visą kaimą per metus — užrašykit saviškiams "Dirvą"

PRANEŠIMAS

PRAKALBOS

"Milijonai Dabar Gyvenančių Nebemirs". Jieškokite taikos, jieškokite teisybės, tai nebemirsite. Žemė bus pataisyta ir tuščios vietos apgyvendinta. Dievo derėjimas buvo laiminti žmones suteikiant jiems gyvenimą. Kalbės B. Muzikantas iš Detroit, Mich.

Atsibus nedėlios vakare, kovo 19 d., nuo 7:30 val. WM. ABEL and SONS Salėj 7017 Superior ave. Cleveland.

Rengia Biblijos Studentai. Kolektų nėra. Inžanga dykai.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA PUIKŲS VARGONAI labai pigiai. Kas nori pirkt ateikit pažiurėt — 986 E. 79 Street.

RESTAURANTAS parsiduoda; geroj vietoj, apgyventoj Lietuviais. Biznis išdirbtas gerai. Savininkas išvažiuoja Europon. Kreipkitės šiuo adresu: 6812 St. Clair Avenue.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA senyva moteris prižiurėjimui trijų vaikų, visos mergaitės. Atsišaukit: 8405 Sowinski Avenue (netoli E. 79th St.).

YOTANS and NEURONES
Elektriški Kontraktoriai
Suveda elektros vielas į namus ir dirbtuves. Taiso visokius elektriškus aparatus ir daiktus.
1667 E. 79TH STREET
Garf. 2426-W Randolph 1324-R